PROGRAM OPRAVIL

ZA BID* SADJARSTVO ZA LETO 2022

*(biodinamična pridelava = BID)

Program dela v sadjarstvu po biodinamičnih in permakulturnih principih.

Sadjarska sezona se prične **po obiranju** pridelka in z odpadanjem listja v mesecu oktobru in novembru.

Za zaključek rasti in dobro prezimitev dreves in brstov se po obiranju drevje poškropi 3 x s preparatom 501 kremen iz roga v devetdnevnih presledkih, na dan za plod in sicer 2 x zjutraj, tretjič pa popoldne.

Ko odpade prva tretjina listja, začnemo škropiti tla s preparatom po Mariji Thun (PMT), nadaljujemo po odpadanju druge tretjine listja ponovno s PMT in nato še tretjič, ko odpade vse listje. Mikroorganizmi poskrbijo za hitro pretvorbo listja v humus. S tem se prepreči zimskim sporam glivičnih bolezni, da bi prezimile v listju. Vsa škropljenja opravimo na dan za plod.

V novembru potrosimo zrel kompost v kolobarje pod drevesi ali v vrste v nasadu. Kompost rahlo vdelamo v zemljo. Potrosimo 1kg na m² (10t/ha).

Od novembra dalje gnojimo kambij sadnega drevja na deblu in vejah s pasto za sadno drevje. Če želimo, da se bo lepo obnovilo lubje na deblu, premažemo ali poškropimo trikrat ob dnevih za plod in sicer takrat, ko ne zmrzuje, v času od odpadanja listja do konca decembra. Če dodamo še 5 % sveže krvi, je to odlična zaščita pred škodo, ki bi jo naredili srne, jelenjad in zajci z objedanjem popkov in vej. Če pa želimo pognojiti celo drevo, potem škropimo ali premazujemo po koncu zime do začetka vegetacije v mesecu marcu. Preparat pognoji in obnovi kambij pod lubjem rastline.

Pozimi, v času od novembra do konca marca, ko temperature to dovoljujejo, poškropimo sadovnjak, ob dnevih za plod, po zemlji, izmenjaje s preparatom 500 gnoj iz roga in preparatom gnoj po Mariji Thun, 3 x v mesečnih presledkih, ko je Sonce pred znamenji Strelca, Kozoroga in Vodnarja. V tem času poteka očem neviden proces oblikovanja korenin in z obema pripravkoma ta proces krepimo. Dobro je, če kolobar spomladi po škropljenju obdelamo. Obdelava na dan za plod je kot blago gnojenje z žveplom.

Cepiče nabiramo takoj po novem letu, v času dvigajočih luninih lokov, na dan za plod in/ali cvet. Cepiči so enoletni poganjki, ki jih naberemo na južni ali zahodni strani krošnje. Odrežemo prvo tretjino vejice in zadnjo, srednjo tretjino pa skrbno zavite v moker papir in dvojno PVC folijo shranimo v zamrzovalnik hladilnika na -5°C ali pa kar v zamrzovalno skrinjo na -18°C. Dvojno folijo izberemo zato, ker so sodobne vrečke tako tanke, da prepuščajo vodno paro in cepiči se bodo do uporabe v zamrzovalniku tako izsušili, da za cepljenje ne bodo primerni. Tako nabiramo in shranimo cepiče koščičarjev in pečkarjev. Kdor se bo ukvarjal s cepljenjem kivija, potem narezane enoletne poganjke razrežemo tako, da zgoraj rez približno 1cm nad očesom. Vse koščke postavimo v kozarec in vanj nalijemo nekaj cm vode. Spodnji prerez se bo ohranil svež, zgornji pa se bo zasušil.

Obrezovanje dreves opravljamo po končani zimi v mesecu februarju in marcu, pred začetkom vegetacije, po možnosti ob dnevih za plod (Luna pred ozvezdjem Leva) ali ob dnevih za cvet (Luna pred ozvezdjem Dvojčkov ali Tehtnice), torej v času padajočih luninih lokov. Rane, večje od 1,5cm zamažemo s pasto za sadno drevje ali cepilno smolo.

V marcu **okopljemo kolobarje** okoli dreves ali s posebnim krožnikastim plugom oblikujemo 30cm visok greben v vrstah dreves (zagrnemo debla). Greben ulovi in daje posebne kvalitete kozmičnih energij drevju.

V času padajočih Luninih lokov, na dan za plod, pred brstenjem, je zadnji čas za sajenje sadnega drevja. Najboljši čas je v jeseni, da se korenine dobro povežejo z zemljo.

Ko se popki napno in se pod brstom pokaže belkast obroček, je čas za prvo škropljenje bakra (Cuprablau) v koncentraciji do 0,8 % (8g/10l) za zatiranje kodravosti pri breskvah volnate uši in zimskih spor glivičnih bolezni. Pozimi ne uporabljamo ŽAB. Pustimo mikroorganizme celo zimo opravljati svoje delo in poslanstvo- pripravljati hrano za drevesa z razkrojem organskih snovi.

Ko se razvijejo prvi listi, pred cvetenjem, poškropimo drevesa na dan za cvet s čajem iz koprive (proti večeru), ki prinaša vitalne energije novo nastalemu zelenju.

Postavljamo **zatočišča za strigalice**, ki so pravi »levi« v borbi s krvavimi ušmi (lončki s senom, narobe obrnjeni in privezani ob deblo drevesa).

Pečkarje cepimo takoj po koncu zime, v marcu mesecu, ko so temperature še nižje in je drevje ravno začelo brsteti. Izberemo ravno tako dan za plod (ali cvet) v času dvigajočih se luninih lokov, ko sokovi silijo v rastlino. Cepimo dopoldne, v času izdiha zemlje.

Cepiče kivija cepimo na dolago še pred začetkom solzenja matičnih rastlin, mogoče celo prej kot pečkarje. Spoj vodotesno zavijemo s cepilno gumico in zaradi slabe kvalitete naših trakov še z rafijo, da bo spoj mehansko trden dovolj dolgo in da gumica zaradi vpliva UV žarkov ne bo prehitro razpadla. Če pa imamo na razpolago druge elastične materiale - folije ali samolepilne trakove, pa ovijemo spoj kar z njimi. Seveda ne smemo pozabiti prerezati folije, ko se prijet poganjek začne debeliti. Če to pozabimo storiti in prerežemo kasneje, bo zaradi notranjih napetosti že prijet cepič odpadel po prerezanju traku.

V aprilu, odvisno od razvoja vegetacije in rastišča, vsekakor je najbolje takrat, ko se drevje pripravlja k cvetenju, **cepimo koščičarje.** Za cepljenje izbiramo dan za plod (ali cvet) v času dvigajočih se luninih lokov (torej Luna pred Strelcem ali Ovnom), ko sokovi silijo v rastlino. Cepimo dopoldne, v času izdiha zemlje.

Lupinarje pa je najbolje cepiti v rastlinjaku ali pa v zaprtem prostoru, na okenski polici. Za zraščanje cepiča in podlage je potrebna stalna temperatura nad 24°C. To pa najlaže zagotovimo ljubiteljsko tako, da sejance oreha posadimo v posodo, ki jo konec decembra postavimo na okensko polico. Cepiče nabiramo na enak način kot cepiče koščičarjev in pečkarjev. Nabiramo samo cepiče, ki so debeli kot palec. Kar je tanjšega, ima v sebi premalo energije, da bi cepljenje uspelo. Ko orehi v lončku poženejo, (konec januarja ali v februarju) jih cepimo, najbolje na dolago. Cepiti moramo čim bliže koreninskemu vratu ali pa kar na korenino. Potem cepiče pokrijemo s folijo, vzdržujemo visoko vlago in stalno temperaturo, dokler cepiči ne odženejo. Nato lahko temperaturo znižamo in odstranimo folijo. V maju mesecu lonce postavimo na prosto in cepiče gojimo do jeseni, ko jih posadimo na stalno mesto. Je pa cepljenje orehov težavno opravilo, saj je uspeh tudi pri profesionalnih sadjarjih komaj polovičen. Vendar velja poizkusiti .

Ko začne poganjati trava, **okopavamo kolobar** oziroma v nasadih "krtačimo" površino v vrsti dreves strojno. Ta postopek ponovimo 4 do 5 krat v vegetacijski dobi.

Če **travo mulčimo**, jo najprej pustimo, da dobro ovene, nato pa jo poškropimo s pripravkom PMT, da se čim hitreje pretvori v humus in ne gnije.

Med cvetenjem ne škropimo z ŽAB. Sredstvo preprečuje kalitev pelodnih zrn. Lahko pa ga uporabimo namensko za **redčenje** cca 30% **cvetnega nastavka** s škropljenjem v cvet, ko že odcvete vodilni cvet v socvetju, ko se plodnica vodilnega cveta že debeli in se razcvetijo stranski cvetovi.

Po cvetenju, v začetku maja, ko se razvije glavnina listne mase, poškropimo drevesa na dan za list s čajem iz koprive, nato teden kasneje na dan za cvet s čajem iz regrata. Teden dni kasneje, na dan za cvet, s čajem iz kamilice. In še en teden kasneje, konec maja, na dan za plod s čajem iz rmana.

V začetku junija poškropimo drevesa na dan za cvet, s preparatom baldrijana, za boljši začetek oblikovanja cvetnih brstov za naslednje leto.

V primeru toče začnemo kuhati čaj iz rmana, ko toča še tolče. Takoj po nevihti poškropimo vse rastline z ohlajenim čajem. Rman je najboljše zdravilo za rastlinske rane.

Robovi poškodovanih listov se zacelijo z modro-zelenim tkivom, drugače pa porjavijo zaradi gnilobe.

Ko so zrasli pravi listi in so plodovi debeli za velikost oreha, začnemo škropiti **preparat 501 kremen iz roga**, na dan za plod, zgodaj zjutraj do 8:00 mora biti končano. Škropljenje ponovimo najmanj 3x v rastni sezoni, vsakič pred drugim znamenjem (Lev, Oven, Strelec) do en mesec pred obiranjem. Za doseganje odlične kakovosti plodov pa lahko škropimo tudi več kot trikrat, v presledkih na 9 dni. Uporaba preparata 501 krepi zdravje dreves, povečuje pridelek, izboljšuje univerzalne prehrambene kvalitete in zmanjšuje vlago. Spodbuja oblikovanje listov, spodbuja nastavek cvetnih brstov za naslednje leto, pomaga oblikovati plodove, utrjuje površine listov, varuje pred napadom uši in drugih škodljivcev. Zaradi vitalnosti drevesa je potem tako bolezni kot škodljivcev manj. Zadnje škropljenje 4 tedne pred obiranjem sadja opravimo popoldne. To je impulz drevesu, da zaključi dozorevanje, rast, pospeši tvorbo sladkorjev in dobrih okusov v plodu. Kremen iz roga je takoimenovana "višja matematika" biodinamike.

Če se škodljivci (rdeči pajek, pršice,…) vseeno pojavijo in pretirano razmnožijo, poškropimo preparat 500 GIR s koprivino gnojevko prvi dan po površini, nato pa 3 x v treh zaporednih dneh zjutraj preparat kremen iz roga, 501, ne glede na dan za plod, list, cvet ali korenino. Škodljivci bodo izginili.

Zelene uši niso pretirano nevarne, privoščimo jih za hrano pikapolonicam in drugim koristnim žuželkam (tenčičaricam, škarjicam…). Uši se ne pojavljajo tako pogosto, če gnojimo z zrelimi komposti in ne uporabljamo svežega gnoja. Črne uši na češnji in mokaste uši pa lahko lokalno zatiramo z neem-ovim (izg: nim-ovim) oljem iz pečk neem-ovega drevesa, ki raste v Indiji – sredstvo se imenuje NeemAzal.

Za zmanjševanje napada **jabolčnega zavijača** se uporablja granulose viruse in feromonske vabe. Dobri rezultati so bili doseženi tudi s pokrivanjem nasada z mrežo proti toči pred odlaganjem jajčec. Obrestuje se tudi negovanje pestrosti rastlinski združb in koristnih insektov.

Če se pojavi suša in vročina, poškropimo drevesa in zemljo pod njimi zvečer s preparatom 500 gnoj iz roga. Drevesa bodo sveža preživela težko obdobje.

Trganje vodenih poganjkov začnemo takoj, ko se ti pokažejo, že v maju mesecu.

Poletno obrezovanje vodenih poganjkov izvajamo v juliju in avgustu, v dnevih za cvet in/ali plod, v času padajočih luninih lokov. Če odrežemo nad drugim brstom (na čep), se leta razvije v cvetni brst in zacveti že v naslednjem letu.

Poletno cepljenje opravimo v po 20. juliju in do 15. avgusta, ob dnevih za plod, v času dvigajočih luninih lokov, dopoldne, v času izdiha zemlje.

Grenko pegavost plodov preprečujemo z dodajanjem organskega kalcija v preparate. Organski kalcij pridobivajo iz morskih alg. Koristi tudi škropljenje razredčene (1:10 do 15) gnojevke iz gabezovih listov.

Sadje **obiramo** v dnevih za plod, v času dvigajočih se luninih lokov, ob pravi fiziološki zrelosti za posamezno sorto. V takem času obrano sadje bo v skladišču dlje časa vzdržalo. Poleg tega dneve za plod izbiramo tudi pri predelavi sadja in namakanju za žganja ali kise.

Zaščita sadnega drevja pred glivičnimi boleznimi

Glivice živijo v tleh, kjer razkrajajo organske snovi. Ob primernih pogojih (vlagi in temperaturi) ter ob delovanju sil polne Lune se začnejo razmnoževati, z dežnimi kapljami se dvignejo do 1,5m nad nivo tal in začnejo z razkrojem organskih snovi – listov in plodov na drevesu. S škropljenjem preparatov nivo delovanja glivic vrnemo nazaj v zemljo.

Prvi preparat za to je **čaj iz njivske preslice**. Dodamo ga preparatu 500 gnoj iz roga in škropimo preventivno tla pred nastopom polne Lune, ko je običajno veliko dežja.

Drugo sredstvo proti glivicam je **žvepleno apnena brozga**, ki si jo sami pripravljamo. Je odlično, nestrupeno, naravno sredstvo za zatiranje glivičnih bolezni poleti in tudi škodljivcev v pred pomladanskem času, istočasno pa žveplo oživlja drevo. Apno ne škoduje niti v predelih z apnenčasto podlago. Edina slaba stran je vonj, za tiste bolj občutljivih nosov.

Žveplo po uporabi počasi hlapi, ko opravi svojo nalogo zatiranja bolezenskih klic. Žveplo je zdravilno in se uporablja za zdravljenje kožnih bolezni. ŽAB uporabljamo za preprečevanje okužbe, torej preventivno. Deluje proti škrlupu, sivi listni plesni, sajavosti plodov, oidiju, delno proti moniliji. Z njeno pravilno in predvsem pravočasno uporabo se da pridelati plodove brez peg škrlupa tudi v intenzivnih nasadih. Je poceni in zelo učinkovito ter predvsem nenevarno.

Tretje sredstvo je bakrov oksiklorid - Cuprablau Z. Ta se uporablja proti peronospori na vinski trti, črni listni pegavosti češenj in višenj, luknjičavosti koščičarjev, breskovi listni kodravosti. Za slednjo je dovolj eno škropljenje spomladi, ko se brst dvigne in se pod njim pokaže siv obroček ter pred prvim dežjem, v koncentraciji 0,8%. Drugo škropljenje pa se izvede jeseni, ko odpade vsaj 1/3 listja, v koncentraciji 0,4%. Cuprablau je potrebno uporabiti tudi poleti za zatiranje glivičnega povzročitelja nove bolezni (od cca 2010) listov jablan Marsonnina coronaria. Ta se kaže tako, da postanejo julija listi v notranjosti krošnje kot šahovnica z rumenimi kvadratki in listje predčasno odpade. Na drevesu ostanejo samo plodovi in novi listi na vrhu poganjkov na zunanjem delu krošnje.

Proti **moniliji** se lahko borimo s čajem iz preslice, česna in hrena. Ta pripravek je preizkusila ga. Trainer iz Nemčije in ga predstavila na seminarju na Lošinju, septembra 2012. Uspeh v boju proti moniliji na marelici so potrdili v letu 2014 tudi naši ljubiteljski sadjarji. Sam sem ga preizkusil v letu 2015 in res lahko potrdim dobre rezultate. Na marelici se je pojavilo samo par okužb z monilijo. V 5 litrov vode namočimo velik šop preslice, dodamo 2 glavici česna, razkosanega na stroke in narezan 10cm kos korenine hrena ter 30 minut kuhamo na manjšem ognju. Dobimo koncentriran čaj. Za škropljenje 1 l čaja razredčimo z 5l vode. Škropimo pred začetkom brstenja, ko se brsti začnejo napenjati. Nato škropimo s pripravkom iz 1l čaja in 10l vode, ko se pod brsti pokaže bel obroček, naslednje škropljenje opravimo v cvetove, nato pa še zadnjič po cvetenju. Okužba se pokaže tako, da se v lepem majskem dnevu povesi cel šop listov. Takoj, ko opazite ta pojav, odrežete vejico vsaj 2 cm niže. Gliva je prodrla v kambij in prekine dovod vode. To lahko vidimo, če odluščimo lubje. Namesto zelene plasti kambija se pokaže rjava, okužena plast. To je potrebo ostraniti, rano pa je dobro razkužiti z 0,8% Cuprablavom. Ravno tako je potrebo paziti na razkuževanje orodja - lahko z močnim alkoholom.

Za borbo **proti škrlupu** imamo na razpolago 2 strategiji:

- **Preventivno za profesionalne sadjarje** - škropimo pred dežjem (lahko samo 20min prej) v koncentraciji 1,65 vol% (3,3 dl/20l vode) in ob porabi 15 do 20l/100m² (1500 do 2000l škropiva/ha). Sredstvo se slabo izpira z listov. Če pade potem več kot 20 mm dežja (20 l/m²) ali so listi mokri več kot 36 ur, ponovno škropimo takoj po preteku tega časa. Škropimo tudi, če še naprej dežuje (povečamo koncentracijo na 2,6 vol%). To ponavljamo, dokler se deževje ne neha. Za vrtičkarje je dovolj škropljenje na 7 dni (ob vikendih), ne glede na vreme, saj kakšna pega škrlupa na sadežu ne moti.
- **Ciljano za vrtičkarje** – škropimo samo, če dežuje. Ko začne deževati in je temperatura okrog 13°C, moramo škropiti v roku 15 ur, da preprečimo kaljenje spor in prodiranje glive v liste. Če je temperatura okrog 8°C, je rok za intervencijo 36 ur. Če so listi mokri še naprej, ponovno škropimo v 15 ali 36 urah, odvisno od temperature. Megla ali rosa nista vzrok za okužbe listov. Samo kapljice dežja izbijajo klice iz zemlje na liste. Zato visokodebelni sadovnjaki niso tako dovzetni za okužbe s škrlupom kot nizka, šibko rastoča drevesa. In zato je pomemben razkroj listja, kjer se skrivajo zimske spore škrlupa. Te spore so ob ustreznih pogojih (vlaga, temperatura, veter) sposobne okužiti drevje na večje razdalje, par kilometrov.

Pozimi lahko uporabimo mešanico 13kg ŽAB (15,6 l) in 2,5 l belega olja na 100 l vode za zatiranje volnate uši. Uši se razmnožijo ob povečani vlagi in drugih pogojih. Še posebej ljubijo zaščitena debla, ki smo jih zaščitili s koruzno slamo ali drugimi sredstvi. Napadena drevesa dobro omočimo s sredstvom. Dodamo še sredstvo za oprijem (vodno steklo ali

navadno milo). Za vrtičkarje je najceneje, če posamezna žarišča uši (v razpokah lubja, pod zastrtim deblom) zmečkamo kar z rokavico. In je stvar opravljena.

Sajavost plodov, ki se kaže pri obiranju, kot da bi bila jabolka umazana, je bolezen, katera se začne sredi junija, ko pada topel dež in je tudi ponoči temperatura relativno visoka. Bolezen sicer ne povzroča škode na plodovih, niso pa lepega videza in privlačna na pogled. Zato istočasno z zatiranjem škrlupa s škropljenjem z ŽAB odpravimo še sajavost. Če se avgust spet končuje z dežjem, je potrebno ponovno škropljenje v vlažnih dneh v koncentraciji 1,56 vol % do 3 tednov pred obiranjem.

Za zatiranje pretirano razmnoženega **cvetožerja** , posebej v predelih blizu gozdov, škropimo sredstvo, ki vsebuje naravni piretroid, izvleček iz rastline bolhač. Sicer pa nekaj cvetožerjev opravi koristno delo (recimo 50 cvetov za nas, 50 za njega, ni še nobene škode). Še najbolje nam pri zaščiti pomagajo ptice. Zato poskrbimo z namestitvijo gnezdilnic v sadovnjaku. Privabimo pa jih tudi tako, da jim zgodaj zjutraj postrežemo MALO sončničnih semen, nato pa opravijo še pregled sadovnjaka.

Profesionalni sadjarji vsa škropljenja izvajajo s pomočjo stacionarnega sistema za oroševanje proti zmrzali. Uporabljajo šobo premera 3,5 do 4,2mm, radij razprševanja 6,5m, višina drogov 6m.

V vinogradih za zatiranje pepelaste plesni uporabljamo sodo. Soda ravno tako oživlja rastlino in deluje zaviralno na razvoj glivic. Škropljenje v koncentraciji 2% se ponavlja vsakih 7 dni. Sredstvo se tudi ne čuti v vinu tako kot žveplo, če je škropljeno pred obiranjem.

Sejanje semen plodov v času od 24.12 do 06.01. in ob dnevih, ko na Zemljo prihaja energija toplote iz ozvezdij Ovna, Leva ali Strelca, ne glede na položaj Lune. Sejemo lahko tudi ob posebnih položajih (konstelacijah), predvsem opozicijah Zemlje z nadsončnim planetom Jupitrom. Vzgoja drevesa iz semena je najboljši način za dolgoročno zagotavljanje kvalitete. Če se izkaže, da je novo raslo drevo z dobrimi lastnostmi in plodovi, bo to samo »vaša« sorta, ki jo s cepljenjem razmnožujete naprej.

Sodobni sorti Topaz in Pinova, ki sta odporni na škrlup, imata to slabo lastnost, da močno gnijeta v skladišču – skladiščna gniloba. Učinkovito je škropljenje 6 krat od 1,5 meseca pred obiranjem do obiranja s kislo glino v koncentraciji 1% v vodi - sredstvo Mykosin ali Ulmasud B ali pa potapljanje zaboja jabolk 3min v vodo, segreto na 50°C.

Za zaščito pred bakterijo hruševega ožiga je edino sredstvo krepitev zdravja dreves. Pomaga premaz za deblo in veje v jeseni, 25 mas % ŽAB pred brstenjem, 500 gnoj iz roga, PMT in 501 kremen iz roga. Hruške pa ob prisotnosti bakterije škropiti večkrat z 20g čistega bakra = 100g Cuprablaua/100l vode. Na področjih, okuženih s hruševim ožigom preventivno uporabimo 0,4% koncentracijo bakra za škropljenje v jesenskem času, ko odpade večina (80%) listja. S tem preprečimo udor bakterij in glivic skozi ranice, nastale po odpadanju listja. Ravno tako poškropimo drevesa koščičarjev za preprečevanje okužb s črno listno pegavostjo in monilijo na češnjah ter kodravostjo na breskvah.

Toliko za uvod in boljše razumevanje opisanih aktivnosti v sadovnjaku preko leta.

Uporabljene oznake in okrajšave:

ŽAB=žvepleno apnena brozga,

PMT = preparat gnoj po Mariji Thun

KIR = preparat 501 kremen iz roga

GIR = preparat 500 gnoj iz roga

Koncentracije žvepleno apnene brozge

Koncentracije ŽAB so v besedilu navedene v masnih % za industrijsko izdelano ŽAB. Ker pa je v praksi laže meriti in delati z volumetričnimi enotami (decilitri, litri), bodo v nadaljevanju vsi podatki preračunani v enote volumna za doma narejeno ŽAB.

Pri tem so upoštevana sledeča dejstva: gostota ŽAB je 1,19kg/liter (pri 20°C). ŽAB, kuhana po napisani recepturi, izdelana doma, je za 30% nižje koncentracije od industrijsko proizvedene.

Formula za izračun koncentracije je sledeča: 1mas% x 1,2 = 1,2vol% x 1,3 za domačo ŽAB = 1,56 vol% Poleti so zaradi višjih temperatur koncentracije nižje. Po mojih izkušnjah tudi višje temperature od 16°C še ne povzročijo ožigov, če se ŽAB škropi zvečer.

Delo v sadovnjaku	Čas	Razvojni stadij drevja	Bolezen ali škodljivec	Sredstva in biodinamični preparati	Opomba
		LETNI CIKEL ŽIVLJENJA V SADOVNJAKU Delo v sadovnjaku se pravzaprav začne v jeseni, ko oberemo plodove in drevo odvrže liste. Pripravi se na zimo, ko nad zemljo ni videti aktivnosti, vse pa se dogaja pod njo. Glive, bakterije in mikroorganizmi, drobnoživke in deževniki preobražajo odmrle rastlinske ostanke v hrano za rastline za naslednjo rastno sezono. S prihodom pomladi se vse življenje prenese nad zemljo. Drevo pripravljeno hrano s pomočjo energij, ki pritekajo iz vesolja preobrazi najprej v cvetove, liste in končno v plodove. S pomočjo vseh postopkov, ki so spodaj opisani, krepimo posamezne procese v rastlini, ji pomagamo v borbi z boleznimi (glivicami) in škodljivci (cvetožer, zavijač, uši). Končni pridelek je zdravo sadje, ki nam vse te vitalne energija posreduje za naše zdravo življenje. In to brez kemije in umetnih gnojil. Z zdravimi rastlinami, sposobnimi razmnoževanja in prenašanja lastnosti iz roda v rod – moderno: trajnostnega razvoja.		
Sejanje semena sadnih rastlin	Čas posebnih noči, ne oziramo se na označena polja v koledarju ampak sejemo 03.01., ko deluje toplota iz ozvezdja Strelca, položaj Lune ni pomemben	Posejemo semena izbranih sort direktno na gredico. Če je zemlja zmrznjena pa v zabojčke ali kontejnerje za kasnejše presajanje na prosto. Sadike vzgajamo do rodnosti. Breskve in marelice rodijo že v 3 letu, jablane in hruške v 4 do 5 ali pa še kasneje. Čas skrajšamo tako, da cepimo oko na šibko rastoča podlago M9 ali M27 in dobimo plodove že čez 3 leta. Na ta način si sami vzgojimo svojo lastno sorto. Če so se pokazale dobre lastnosti novega drevesa (okus, velikost,vonj, odpornost…), ga lahko s cepljenjem razmnožujemo naprej. Če pa niso primerne, lahko še vedno les služi za kurjavo ali pa ga precepimo. Setev v trenutku, ko deluje kozmični vpliv toplote ali pa ko imamo trigon toplote, rastline to kvaliteto lahko zelo močno sprejmejo v sebe in jo tudi preko semena dedujejo naprej. Zato je taka setev rastlin načrtovanje bodočnosti.			
Nabiranje cepičev	Ob dnevih za plod ali cvet, v času dvigajočih luninih lokov, dopoldne v času izdiha zemlje, 03.01., 12.01. do 10:00	Cepiče lahko nabiramo tudi v zmrznjenem stanju. Pravzaprav še bolje. Kar zamrznjene narezane cepiče, zavite v mokro krpo ali moker časopisni papir in dvojno PVC vrečko spravimo v zamrzovalni prostor hladilnika. V zamrznjenem stanju na temperaturi -5°C počakajo do cepljenja. Cepljenje za pečkarje izvajamo takrat, ko se drevesa pripravljajo k cvetenju. Medtem ko koščičarje (češnje) cepimo približno en mesec prej. To zagotavlja pri njih boljši prijem kot kasnejša cepljenja. Še posebej, če je takrat že toplo. Cepiče, nabrane v mesecu januarju lahko brez posledic zmrznemo tudi v zamrzovalni skrinji do -18 °C. Cepiče, nabrane v februarju pa lahko shranimo samo v hladilniku, v skrinji bodo pomrznili. Obe metodi sem sam preizkusil. Seveda pa je vse odvisno od temperatur v januarju. Če je zima ostra, potem tudi za nabiranje v februarju velja enako kot če bi bili nabrani v januarju.			
2. zimsko škropljenje preparat 500 gnoj iz roga pod krošnjo, Sonce pred Kozorogom (od 18.01. do 15.02.)	Ob dnevih za plod, 12. ali 20., 21. 01 ali 22.01.	Preparat 500 GIR , v popoldanskem času v količini 6 do 12,5 dag gnoja na 40 l mlačne deževnice (cca 35°C), mešati 1 uro v leseni posodi, poškropiti na 1 ha površine , v času do 3 ure po mešanju. Škropivo ima veliko gnojilno moč in povečuje količino pridelkov.			Ob dnevih, ko ne zmrzuje in ni snega, v popoldanskem času, v času vdiha zemlje
Oživljanje okuženega drevesa in dreves v okolici napadenega drevesa s štorovko	Ob dnevih za plod, 20, 21. ali 22. 01., 3 x zaporedoma s polurnim presledkom,	Če imate v sadovnjaku gobe štorovke, potem okuženo drevo nemudoma posekajte, s strojem (bagrom) pa prekopljite zemljo in odstranite vse korenine v širokem krogu okrog krošnje. Štorovka se ne bo zadovoljila samo z enim drevesom. Ko zmanjka hrane na okuženem, se po koreninah preseli na naslednje drevo. Ko tudi tega uniči (			Ob dnevih, ko ne zmrzuje in ni snega

Preparat 500 gnoj iz roga + 507(baldrijan) Primerno tudi pri okužbah z monilijo (bele gobice, ki rastejo pred dežjem iz zemlje v smeri glavnih korenin)	intenzivna terapija	odvisno od velikosti drevesa v enem do 5 letih), potuje dalje. Ta primer se je meni začel že pred 30 leti. Posledica je ta, da se je razširil na 2000m2 sadovnjaka. Pred njim ni varno nobeno drevo. najprej propadejo slive in bonclji, nato jablane in hruške, breskve, aktinidija(kivi), pa tudi forzicija in cipresa. Uniči tudi novo nasajena drevesa. Po nasvetu strokovnjaka iz Bolzana sem v letu 2018 poskušal z intenzivnim škropljenjem preparata 500 in 507 škropiti na dan za plod, 3 x zaporedoma v polurnih presledkih. Zemljo pod drevesom je priporočljivo obdelovati ter škropiti s preparatom PMT. Poleg tega pa v ta kolobar potresem pred obdelavo še moko (navadno moko za kruh). Tudi to je del terapije. V letu 2019 se jeseni štorovka ni pojavila pri drevesu, ki sem ga škropil po opisani metodi. Se je pojavila na sosednjih slivah in tudi mladi jablani. Tako bom letos poskuse nadaljeval še na drugih drevesih. V letu 2021 nisem škropil po opisani metodi in drevo je praktično že suho. Preparat 500 GIR , v popoldanskem času v količini 6 do 12,5 dag gnoja na 40 l mlačne deževnice (cca 35°C), mešati 1 uro v leseni posodi, nekaj minut pred koncem dodamo še preparat 507 iz baldrijana v količini 20-40ml, poškropiti na 1 ha površine , v času do 3 ure po mešanju. Škropivo ima veliko gnojilno moč in povečuje količino pridelkov.	
2. zimsko škropljenje PMT pod krošnjo (1. je decembra)	Ob dnevih za plod, 02. in 03.01. ali 12.01.	25 dag preparata PMT se 20 minut meša v 40 l mlačne deževnice (cca 35°C), nato poškropimo površino pod drevesi. Preparat je uporaben 3 dni. Škropljenje opravimo, ko je površina po možnosti mokra (v rosi ali tudi v dežju). Mikroorganizmi tako lažje prodrejo v zemljo.	Ob dnevih, ko ne zmrzuje in ni snega
1. premaz za deblo ali pasta za gnojenje kambija sadnega drevja za pospeševanje rasti	Ob dnevih za plod, 29.01.	Pasta za sadno drevje je izdelana iz 10 kg kravjeka, 10 kg ilovice, 2,5 kg bazaltne moke, 2,5 kg lesnega pepela, 1 l mlečne sirotke, za boljši oprijem lahko mešanici dodamo še vodno steklo, neprestano mešamo 1 uro. Taka zmes lahko stoji nekaj tednov v pokriti leseni posodi. Nanašamo jo na deblo in debelejše veje s čopičem ali z brizganjem z škropilnico za nanašanje apna. Namesto ročnega barvanja pa lahko zmešamo preparat iz 1 kg paste za sadno drevje, 0,6 kg PMT in 1 l mlečne sirotke v 100 l mlačne deževnice in mešamo 20 minut. Za zaščito pred zajci in srnami dodamo pasti za drevje 5% sveže krvi. Dobro precedimo in nato poškropimo v krošnjo dreves. Preparat gnoji kambij preko lubja drevesa. Gnojenje po koncu zime pospešuje obnavljanje kambija in rast drevesa. Poškropimo samo toliko, da je površina vlažna in ne kaplja od vej. Po nekajletnem izvajanju tega ukrepa se lubje popolnoma pomladi. Ukrep pomaga v preventivi proti ognjevki. Ukrep izvedemo enkrat ob označenih dnevih.	Ob suhih dnevih, ko ne zmrzuje in ni snega
Zaščita pred divjadjo s pomočjo homeopatskega pripravka D8 iz jelena in srne	Ko je Sonce pred Kozorogom in Luna pred Bikom, 08., 09. in 10.02.	Če sadovnjak nimamo zaščiten z ograjo ali posamezna drevesa z zaščitno mrežo poškropimo s homeopatskim pripravkom D8, izdelanim iz delov teles srnjadi in jelenjadi (rep, ušesa, kos kože) s postopkom sežiga na »grmadi« iz lesa, ki ne vsebuje smole. Les in deli živali morata popolnoma zgoreti v siv pepel. Pepel presejemo in ga eno uro dinamiziramo (mešamo) v keramični ali kamniti posodici. V epruveti izmerimo količino pepela (recimo 4,5 ml) in dodamo 4,5 x 9 = 40,5 ml deževnice. V sterilizirani steklenici intenzivno stresamo 3 minute.	

		Nato dodamo 45 x 9 = 405 ml vode in ponovno stresamo 3 minute. Steklenico označimo z D2. V naslednjo steklenico vzamemo 33 ml D2 in dodamo 33 x 9= 297 ml deževnice. Ponovno stresamo 3 minute in označimo steklenico z D3. Postopek ponavljamo do D7. Pri D8, s katerim potem škropimo, si moramo izračunati potrebno količino za porabo 0,5 l/100m^2. Za pol litra D8 potrebujemo 50 ml D7 in 50 x 9 = 450 ml deževnice. Bolj praktično pa je, da poiščemo 2l steklenico in mešamo 1,5 dl D7 in 1,25 l vode, dobimo 1,5 l D8 obenem. Za večje količine potrebujemo ustrezno večje steklene balone, s katerimi pa je težje delati. Poškropimo 3 dneve zapored, popoldne, ob istem času, po mejah parcele, s količino 0,5l /100m^2. Živali te meje ne bodo prestopile. Iz 3 ml pepela lahko izdelamo 300.000 l škropiva D8. Poskušamo tudi sami!.	
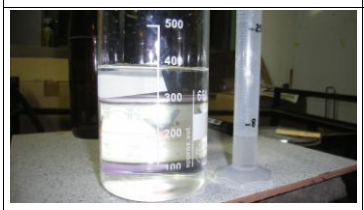	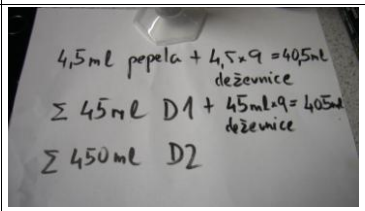		
Sajenje drevja	Ob dnevih za plod, v času padajočih luninih lokov, 01.01. do 11:00, 02.01. od 13:00, 20., 21. in 22.01. do 11:00 ter 29.01.	Korenine namočimo v pasto za sadno drevje, ki ji dodamo PMT. Zgodnje sajenje drevja je boljše kot spomladansko, da se zemlja dobro uleže ob koreninah. Korenine začno rasti že v začetku februarja. "Valentin prinese ključ od korenin.", pravi star slovenski pregovor. In to drži.	
Obrezovanje sadnega drevja, vinske trte	Ob dnevih za plod in/ali cvet, v času padajočih luninih lokov, najprimerneje ko je Sonce pred svetlobnim ozvezdjem Vodnarja (16. in 17:02 do 14:00) 25.02. od 16:00 in 26.02. do 11:00	Dnevi v februarju so primerni za obrezovanje drevja na Primorskem, v celinskem delu samo za stara drevesa, za katera nam običajno zmanjka časa v mesecu marcu. Večje rane zamažemo s pasto za sadno drevje ali navadno ilovico. Vsekakor pa se moramo manjši sadjarji ravnati po vremenu. Večji pa morajo izkoristiti vsak ugoden trenutek za obrezovanje že od decembra naprej. Za obrezovanje izberemo tisti čas, ko je napovedano vsaj tri dni suho vreme, da se sveže rane osušijo pred dežjem. Ker je čas za obrezovanje relativno kratek, na tisti dan samo obrezujemo trto, čistimo, privezujemo in odstranjujemo poganjke pa nato naslednje dneve.	Ob dnevih, ko ne zmrzuje in ni snega
Obrezovanje sadnega drevja, vinske trte	Ob dnevih za plod in/ali cvet, v času padajočih luninih lokov, 16. in 17:01., 20.,21. in 22.01. do 11:00, 26.01. in 29.01. do 19:00	Ker so najugodnejši dnevi zelo skopo odmerjeni, potem morajo večji sadjarji začeti rezati že v decembru. Tudi narava sama zaradi sprememb začne z vegetacijo bolj zgodaj. Zato navajam še primerne dneve v januarju.	Ob dnevih, ko ne zmrzuje in ni snega

	25.02. od 16:00 in 26.02. do 11:00		
Meditativno ukvarjanje s škodljivci	Od 15.01 do 15.02.	V tem času so duše živali , imenovane instinkt, dojemljive za sugestije. V tem času se z njimi meditativno ukvarjamo. Brez sovraštva se z njimi miselno »pogovarjamo« in skušamo vplivati nanje, da naj nam ne povzročajo škode na naših kulturah. Poskusimo! Posamezniki, ki so to metodo prakticirali, poročajo, da deluje in jim divjad ne povzroča več pretirane škode. Seveda pa vsaj 2,2 m visoka mreža z bodečo žico na vrhu edina zanesljivo rešuje poškodbe zaradi divjadi. Ker je divjadi vse več in jo oblast vzreja na naših žuljih, nam zanesenjakom ostane samo ograja. Vse drugo je prepovedano. Ali pa prepustiti sadovnjak gozdu. Letos sta se dva srnjaka kar naselila v vasi. Srečaš ju lahko dopoldne sredi vasi. Tako ni nobene razlike med divjado in sosedovimi teleti, ki se prosto sprehajajo naokoli.	
Cepljenje orehov v ogrevanem prostoru	v času dvigajočih luninih lokov, ob dnevu za plod, ko sadike razvijejo liste, 12.01.	Sadike orehov, ki smo jih decembra prenesli na sobno polico, do konca januarja začnejo brsteti. Ko poženejo liste, jih cepimo na dolago. Potem poskrbimo za visoko zračno vlago in enakomerne temperature nad 24°C toliko časa, da cepiči začnejo poganjati. Premer cepičev oreha in podlag naj bo kot človeški palec.	
Zdravljenje raka	Obolelo mesto v živo, do zdravega lesa in zelenega kambija obrežemo z nožem. Rano premažemo s pasto za sadno drevje ali ilovico. Dobro je, če premažemo kar celo deblo in veje. Nov kambij v nekaj letih zaraste rano, ki jo je povzročil rak. Delamo ob dnevih za plod, spomladi, v času obrezovanja drevja. Če se rana noče zaraščati, potem jo ponovno očistimo in premažemo z 0,8% raztopino Cuprablau Z(baker) in ponovno zamažemo, ko se fungicid osuši. V skrajnem primeru odrežemo vejo pod obolelim mestom in vzgojimo novo.		
3. zimsko škropljenje preparat 500 gnoj iz roga pod krošnjo, Sonce pred znamenjem Vodnarja (15.02. do 12.03.)	Ob dnevih za plod/cvet, 16.02.	Preparat 500 GIR , v popoldanskem času v količini 6 do 12 dag gnoja na 40 l mlačne deževnice (cca 35°C), mešati 1 uro v leseni posodi, poškropiti na 1 ha površine , v času do 3 ure po mešanju.	Ob dnevih, ko ne zmrzuje in ni snega, v popoldanskem času, v času vdiha zemlje
3. zimsko škropljenje PMT pod krošnjo	Ob dnevih za plod, 26. ali 27.02.	25 dag preparata PMT se 20 minut meša v 40 l mlačne deževnice (cca 35°C), nato poškropimo površino pod drevesi. Preparat je uporaben 3 dni. Škropljenje opravimo, ko je površina po možnosti mokra (v rosi ali tudi v dežju). Mikroorganizmi tako lažje prodrejo v zemljo.	Ob dnevih, ko ne zmrzuje in ni snega
2. premaz za deblo ali pasta za gnojenje kambija sadnega drevja za pospeševanje rasti drevja	Ob dnevih za plod, 26. 02. do 11:00 ali 27.02. od 13:00 do 17:00	Nanašamo jo na deblo in debelejše veje s čopičem ali z brizganjem s škropilnico za nanašanje apna (velik premer odprtine šobe). Namesto ročnega nanašanja lahko poškropimo v krošnjo dreves. Poškropimo samo toliko, da je površina vlažna in ne kaplja od vej. Ukrep pomaga v preventivi proti ognjevki. Ukrep izvedemo enkrat ob označenih dnevih.	Ob suhih dnevih, ko ne zmrzuje in ni snega
Sajenje drevja	Ob dnevih za plod, v času padajočih luninih lokov, 16. in 17.02. do 14:00, 25.02. od 16:00	Korenine namočimo v pasto za sadno drevje, ki ji dodamo PMT. Zgodnje sajenje drevja je boljše kot spomladansko, da se zemlja dobro uleže ob koreninah. Korenine začno rasti že v začetku februarja. Slovenski pregovor pravi: "Valentin prinese ključ od korenin."	Ob dnevu, ko ne zmrzuje in ni snega

	14:00, 26.02. do 11:00		
Nabiranje cepičev	Ob dnevih za plod, v času dvigajočih luninih lokov, dopoldne v času izdiha zemlje 07. in 08.02. (trigon)	Vsekakor je za nabiranje cepičev boljši čas januarja. Sploh če zima ni bila mrzla, se drevje že pripravlja na novo rast. V tem času naberemo še tisto, kar nam ni uspelo v januarju. Narezane cepiče, zavite v mokro krpo ali moker časopisni papir in dvojno PVC vrečko spravimo v zamrzovalni prostor hladilnika. Zamrznjeni na temperaturi -5°C počakajo do cepljenja v mesecu aprilu, v času, ko se drevje pripravlja k cvetenju. V tem času nabrane cepiče NE spravljamo več v zamrzovalno skrinjo.	
Cepljenje koščičarjev, ko drevje začne brsteti	v času dvigajočih luninih lokov, ob dnevu za plod, ko drevo začenja z brstenjem, 27.02. od 13:00 do 17:00	Cepimo cepiče, vzete iz hladilnika direktno na podlago, iz skrinje pa jih večer pred cepljenjem prenesemo v hladilnik. Koščičarji zahtevajo za cepljenje in uspešen prijem hladnejše vreme kot pečkarji.	Ob mirnem vremenu, brez vetra, dopoldne, v času izdiha zemlje
Biološka raznovrstnost	Izdelujemo gnezdilnice za ptice pevke, v stare preperele kose debel zvrtamo luknje d4 do d12mm, globoke do 15cm, za čebele samotarke, izdelamo panje za čmrlje, izdelamo skrivališča za škarjice (te so najboljši uničevalci volnate uši) in jih namestimo po sadovnjaku do pomladi, namestimo gnezdilnice za netopirje. Hranimo ptice pevke. Skuhajmo loj in steklenice obesimo po drevesih. V sadovnjaku nanesemo kup kamenja, v katerega zasujemo betonsko cev za skrivanje podlasice, poveznemo narobe obrnjeno vedro in uredimo skrivališče za ježe, po možnosti uredimo bajer za žabe in vodno rastlinje. Kot bajer lahko služi tudi rastlinska čistilna naprava. Postavimo ličen kozolec, samec, dolžine 2m, krit s slamo ali skodlami, med stebri sestavimo steno z raznovrstnimi materiali (zložene opeke, siporeks z navrtanimi luknjami, zloženim dračjem, poleni, modularno opeko, tulci iz trstike ali japonske dresni, premerov, leseni predali s suho zemljo, prostor za seno, pobarvan rdeče za pikapolonice, prostor za seno, pobarvan rjavo za tenčičarice). Samotarske čebelice in tudi drugi koristni insekti nam bodo hvaležni za pozornost in bodo veselo opraševali vaše drevje in uničevali uši.		

Obrezovanje sadnega drevja, vinske trte Sonce že preide v vodno znamenje Rib (12.03. do 19.04):	Ob dnevih za plod in/ali cvet, v času padajočih luninih lokov 12. in 13.03 do 15:00, 15.03. od 9:00, 16. in 17.03. 21.03. od 10:00, 22.03. od 13:00 do 15:00 25.03. do 13:00	Kar nismo uspeli obrezati v času Vodnarja, nadaljujemo še v času Rib. Na te dneve obrezana trta in aktinidija (kivi) naj ne bi solzila. Seveda pa je vse odvisno od vremenskih pogojev pred dnevi obrezovanja. Če kivi zaradi toplega vremena že solzi, potem počakamo na mesec maj in ga brez težav obrežemo 3 tedne po cvetenju. Tedaj v nobenem primeru ne solzi več, pa še lažje določimo, kaj vse moramo odrezati, da ne bo pregosto.	Ob dnevih, ko ne zmrzuje in ni snega
Shranjevanje izvirske vode za izdelavo preparatov	17.04. pred sončnim vzhodom	Natočimo v tišini jutra v čiste steklene posode izvirsko vodo za izdelavo homeopatskih pripravkov. Voda ohranja vitalne lastnosti še leta po začetku skladiščenja. Oglejte si film Tajne vode: https://www.youtube.com/watch?v=YLBGAgrpG4s in Velike tajne vode https://www.youtube.com/watch?v=9y9FFfmZYbo ali Masaru Emoto: Sporočila vode https://www.youtube.com/watch?v=QPOkKJq2mW8	
Sajenje drevja	Ob dnevih za plod, v času padajočih luninih lokov in še v času mirovanja drevja, 15.03. od 9:00, 16. in 17.03., 25.03. do 13:00	Korenine namočimo v pasto za sadno drevje, ki ji dodamo PMT. Vsekakor je boljši jesenski termin sajenja, da se zemlja dobro uleže ob koreninah. Če je sušno, je potrebno dobro zaliti in mokro zemljo ob koreninah močno pohoditi, da se korenine prilegajo zemlji in drevo ne trpi suše. Drugače se lahko celo posuši. Če so drevesa že začela brsteti, potem manj škode povzročimo, če drevo presadimo šele čez eno leto. Saj se tako ne mudi, drevo sadimo za desetletja naprej, eno leto ne pomeni nič. Lahko pa sadimo drevesa, ki smo jih posadili pred začetkom brstenja v lonce, v katere smo spodaj položili kopreno. Kasneje jih presadimo na stalno mesto tako, da koreninsko grudo dvignemo iz lonca s pomočjo koprene.	Ob dnevu, ko ne zmrzuje in ni snega ter rastline še niso začele z vegetacijo. Lahko pa sadimo že ozelenele rastline v posodah.
3. premaz za deblo ali pasta za gnojenje kambija sadnega drevja in za pospeševanje rasti	Ob dnevih za plod, 06.03. ali 16. ter 17.03.	Nanašamo jo na deblo in debelejše veje s čopičem ali z brizganjem z škropilnico za nanašanje apna. Namesto ročnega nanašanja lahko poškropimo v krošnjo dreves. Poškropimo samo toliko, da je površina vlažna in ne kaplja od vej. Ukrep pomaga v preventivi proti ognjevki. Ukrep izvedemo enkrat ob označenih dnevih.	Ob dnevih, ko ne zmrzuje in ni snega

Grebeničenje	Drevo lahko vzgojimo tudi z zračnim grebeničenjem. Spomladi z nožem večkrat popraskamo vzdolžno po vejici. Prerežemo PET steklenico in jo ovijemo okrog vejice. Širši del naj bo na vrhu. Prevežemo z žico in zavijemo s črno folijo. Zatlačimo z dobro vrtno zemljo in šoto. V maju in juniju se bodo razvile korenine, še bolj gotovo pa v jeseni. Spomladi v naslednjem letu vejico odrežemo, odvijemo in posadimo na stalno mesto. Grebenice preko leta niso ravno lepe na pogled. Eno leto pa lahko potrpimo pri vzgoji sadike novega drevesa, ki nam je všeč. Metoda je primerna za vse sadne vrste. Novo drevo raste kot na sejancu, torej postane viskodebelno.			
Zimsko ali pred pomladansko škropljenje	**Pred začetkom brstenja ne uporabljamo nobenih zaščitnih sredstev v sadovnjaku za zimsko ali pred spomladansko škropljenje. Šele ko drevje začne brsteti in je napovedan prvi dež, začnemo z izvajanjem zaščite.**			
1. spomladansko škropljenje s čajem proti moniliji	Ko so je dvignil zaščitni pokrov nad popki	V 5 litrov vode namočimo velik šop njivske preslice, dodamo 2 glavici česna, razkosanega na stroke in narezan 10cm kos korenine hrena ter 30 minut kuhamo na manjšem ognju. Dobimo koncentriran čaj, ki je uporaben za eno pomlad. Najbolje je, da koncentrat hranimo v hladilniku, da ne začne s fermentacijo in plesnjenjem.	Poškropimo drevesa češenj, višenj, sliv,marelic z 1l čaja in 5l vode	Škropimo vsaj toliko pred napovedanim dežjem, da se obloga škropiva posuši.
1. pomladansko škropljenje preparat 500 gnoj iz roga	Na dan za plod, 06. ali 07.03. v popoldanskem času, v času vdiha Zemlje	Preparat 500 GIR , v popoldanskem času, v količini 6 do 12 dag gnoja na 40l ogrete deževnice (cca 35°C), neprestano mešati 1 uro v leseni posodi, poškropiti na 1ha površine, v času do 3 ur po mešanju. V marcu poškropimo še 2x na opisne dneve v presledku cca 9 dni (skupaj 3x). Pomaga rastlini, da naredi več korenin in se bolje poveže z energijami Zemlje.		Je koncentrirana gnojilna moč.
Različne oblike hišic za koristne žuželke				 Hotel za samotarske čebele
Cepljenje kivija	v času dvigajočih luninih lokov, ob dnevu za plod, ko drevo še miruje, 06.03. ali 07.03. od 10:00.	Cepimo cepiče, vzete iz hladilnika, kjer smo jih hranili v kozarcu z vodo, tako da je spodnji del moker, zgornji prerez pa se je zasušil in ne prevaja več sokov. Doslej sem vedno cepil, ko je podlaga že solzila in rezultat je bil slabši od 1%. Leta 2020 sem poskusil s cepljenjem že pred solzenjem in tudi tokrat ni bilo dobrih rezulatov. Cepil sem tudi poleti in ravno tako ni bilo prijema. Poskušam še naprej. Včasih mi		Ob mirnem vremenu, brez vetra, dopoldne, v času izdiha zemlje, ko rastline še niso začele solziti

		morda kdaj tudi uspe.	
Cepljenje koščičarjev (češnje, marelice, slive, breskve), ko drevje začne brsteti	v času dvigajočih luninih lokov, ob dnevu za plod, ko drevo začenja z brstenjem, 07. 03. od 10:00	Cepimo cepiče, vzete iz hladilnika direktno na podlago, iz skrinje pa jih večer pred cepljenjem prenesemo v hladilnik. Koščičarji zahtevajo za cepljenje in uspešen zgodnejše cepljenje kot pečkarji. Najuspešneje pa se je izkazalo poletno cepljenje v mesecu juliju.	Ob mirnem vremenu, brez vetra, dopoldne, v času izdiha zemlje
Okopavanje kolobarja	Na dan za plod, pred začetkom rasti trave 16. in 17.03.	Kolobar ob deblu vsaj za širino ene lopate mora biti okopan, tako da trava ne raste poleg debla. Velikost kolobarja naj bo velika kot drevesna krošnja (za mlada drevesa). Pri starejših drevesih obdelam kolobar za širino dveh lopat, cca 1,5m. Še bolje je, če naredimo stožec ob deblu. Drevo bolje raste. Kolobar vzdržujemo čist preko celega leta. Kolobar obdelujem z bakreno lopato.	
Okopavanje kolobarja s krožnikastim plugom		Delo v intenzivnem nasadu lahko opravimo s krožnikastim plugom, ki nakopiči zemljo cca 30cm ob debla dreves v vrsti. Tak greben je bolj prežet z energijami kozmosa kot zemlja, ki ni nakopičena. Vsako okopavanje je tudi blago gnojenje z žveplom.	
2. pomladansko škropljenje preparat 500 gnoj iz roga	Na dan za plod, 16. ali 17.03, v popoldanskem času, v času vdiha Zemlje	Preparat 500 GIR , v popoldanskem času, v količini 6 do 12dag gnoja na 40l ogrete deževnice (cca 35°C), neprestano mešati 1 uro v leseni posodi, poškropiti na 1ha površine, v času do 3 ure po mešanju. V marcu poškropimo še 1x GIR na opisne dneve v presledku cca 9 dni (skupaj 3x). Pomaga rastlini, da naredi več korenin in se bolje poveže z energijami Zemlje.	Je koncentrirana gnojilna moč, spodbuja rast korenin.
Zaščita brstov (marelice, češnje, slive) pred vrabci	Ko se pričnejo cvetni brsti napenjati, se vrabci spravijo nanje in jih kljujejo. Včasih na drevesu ne ostane noben cvetni brst. Drevo je obrano, še preden bi zacvetelo. Posebej so na udaru marelice,ker so ob hišah, kjer se tudi vrabci najraje zadržujejo. Po mojem dolgoletnem opazovanju vrabcev, ki so izredno nasilni in škodljivi pri uničevanju cvetnih brstov, sem spoznal, da napravijo več škode kot cvetožer ali pozna pozeba, katero imajo nekateri za glavnega povzročitelja izpada pridelka. Manjša drevesa se lahko zaščitijo **z mrežo** proti pticam ali pa z elektronskimi odganjalci na senzor. Drugi načini so prepuščeni iznajdljivosti posameznikov, kako odgnati ptice z drevesa. (razna mehanska plašila lastne izdelave). Poskusili smo z razprševanjem škropiva D8, pripravljenega po homeopatskem principu iz pepela sežganega vrabca. Efekta ni bilo.		
1. škropljenje proti mahu na kislih, osenčenih tleh	Na dan za list, 04. ali 05.03.	Kuhamo 2 pesti suhih regratovih cvetov 1 uro v 2 litrih vode, odcedimo in dodamo 8l deževnice. Za škropljenje uporabimo 1l čaja, največ 24dag PMT, 40l mlačne deževnice, mešamo 20 min. Škropimo po travi, kjer raste mah, v homeopatski koncentraciji 40l/ha (4dl/100m2). Površino,	

		kjer raste mah, samo rahlo »omeglimo«.			
1. pomladansko škropljenje z bakrom za koščičarje	Škropimo ne glede na dan, toliko časa pred napovedanim dežjem, da se obloga posuši	Ko so cvetni popki napeti, v fazi mišjega ušesa	Listna luknjičavost koščičarjev Clasterosporium carpophilum), breskova kodravost (Taphrina deformans)	Poškropimo drevesa češenj, sliv, marelic in breskev z 0,8% koncentracijo Cuprablava Z 8g/10l vode). Drevo dobro omočimo.	ob dnevih, ko ne zmrzuje Ob samo enkratnem ali dvakratnem nanosu fungicida se baker še ne nalaga v zemlji, rastline ga porabijo in ne povzroča oteženega sprejemanja železa v rastlino.
2. pomladansko škropljenje s čajem proti moniliji	Ko so cvetni popki napeti in se pokažejo prvi listi	V 5 litrov vode namočimo velik šop njivske preslice, dodamo 2 glavici česna, razkosanega na stroke in narezan 10cm kos korenine hrena ter 30 minut kuhamo na manjšem ognju. Dobimo koncentriran čaj, ki ga hranimo v hladilniku.		Poškropimo drevesa češenj, višenj, sliv,marelic z 1l čaja in 10l vode	Škropimo vsaj toliko pred napovedanim dežjem, da se obloga škropiva posuši.
2. škropljenje proti mahu na kislih, osenčenih tleh	Na dan za list, 14. 03.	Kuhamo 2 pesti suhih regratovih cvetov 1 uro v 2 litrih vode, odcedimo in dodamo 8 l deževnice. Za škropljenje uporabimo 1l čaja, največ 24dag PMT, 40 l mlačne deževnice, mešamo 20 min. Škropimo po travi, kjer raste mah, v homeopatski koncentraciji 40 l/ha (4l/100m2). Površino, kjer raste mah, samo rahlo »omeglimo«.			
3. škropljenje proti mahu na kislih, osenčenih tleh	Na dan za list, 31.03.	Kuhamo 2 pesti suhih regratovih cvetov 1 uro v 2 litrih vode, odcedimo in dodamo 8l deževnice. Za škropljenje uporabimo 1 l čaja, največ 24dag PMT, 40l mlačne deževnice, mešamo 1/ 2 ure. Škropimo po travi, kjer raste mah, v homeopatski koncentraciji 40 l/ha (4l/100m2). Površino, kjer raste mah, samo rahlo »omeglimo«. Mah postaja čedalje bolj rumen, mikroorganizmi iz PMT ga razgradijo v kompost. Za eno sezono smo odpravili težave z mahom. Z obdelavo tal, zračenjem in apnenjem pa odpravimo še vzroke za pojav in razraščanje mahu.			
1. Škropljenje ŽAB proti zimskim sporam jablanovega škrlupa (Venturia inaequalis)) in hruškovega škrlupa (Venturia pirina), zimskim jajčecem (uši, pršice, kapar)	ob dnevu za plod, čas odvisen od začetka pomladi, 03.04.	ko se cvetni popki napnejo, kapa se dvigne, spodaj se pokaže bel obroček	ameriški kapar, jablanov cvetožer, zimska jajčeca listnih uši, zimska jajčeca rdeče sadne pršice, jablanov škrlup, hrušev škrlup, ognjevka	15,6 vol % (do 39 vol % pri okužbi z volnatimi ušmi, uporabiti samo lokalno) ŽAB 1,56 l in 8,44 l vode	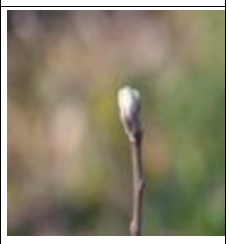 Škropimo samo, če je vreme deževno. Ob suhi pomladi škropljenje do 1. dežja ni

					potrebno.

ŽAB (žvepleno apnena brozga) je odlično sredstvo za zatiranje glivičnih bolezni, kaparja in vseh vrst uši.
Je nestrupena. Ne predstavlja nobene nevarnosti za zdravje ljudi in živali ter za okolje. Ne vsebuje nobenih strupenih dodatkov, ki bi bili nevarni za okolje. ŽAB ni vnetljiva. Sredstvo je škodljivo za vodne organizme, zato moramo preprečiti onesnaževanje voda.
Sredstvo tudi ni nevarno čebelam. Žveplasta voda se uporablja za zdravljenje v Istarskih toplicah, plin H_2S (žveplovodik) pa v sulfaterah za zdravljenje kožnih bolezni (Romunija). Moti samo neprijeten vonj. Žveplo se ne kopiči v zemlji tako kot baker, žveplo izhlapi. Apno ne povzroča težav na apnenčastih tleh. Kemično je ŽAB kalcijev polisulfid (CaS.Sx) 18,5% $\pm$ 6% . Reakcija 1% raztopine ŽAB v vodi je bazična, pH 10,5.

Priprava: Proceduro kuhanja ŽAB sem v letu 2021 malo posodobil.
V 200l kotlu iz nerjavečega jekla zmešamo 25kg elementarnega žvepla v prahu (NE močljivega žvepla), 12,5kg gašenega apna - $Ca(OH)_2$ (hidrirano apno najprej zmešamo z vodo, da dobimo tekočo pasto) in 30l vode. Pod kotlom zakurimo. Ob stalnem mešanju počakamo, da zmes zavre. Nato dolijemo še 66l vode (skupaj je vode 96l) in stalno mešamo ob čedalje manjšem ognju, dokler se barva tekočine iz svetlo rumene žveplene ne spremeni v rjavkasto oranžno. To lahko traja do 3 ure. Takrat odlijemo tekočino v drugi sod. Nato počakamo do naslednjega dne, da se apno usede na dno in odlijemo rumenkasto tekočino v plastične posode, ki morajo biti dobro zaprte. (Če uporabimo močljivo žveplo, ostane tekočina motna, se ne usede). ŽAB je jedka, zato delamo previdno in z zaščitnimi rokavicami. Če se vseeno poškropimo, dobro izperemo z vodo. Žveplo hlapi (H_2S-žveplovodik). ŽAB shranimo v prostoru, kjer ne zmrzuje. Uporabna je več let let. Pri škropljenju se apno rahlo nalaga v ceveh in šobah. To preprečimo z dodajanjem lecitina soje.
Koncentracija lecitina mi ni znana.
Foto: 200l kotel za kuhanje, rumena barva pri kuhanju, mešanje z električnim mešalom 50 vrtljajev, končna barva ŽAB
Dodati je potrebno še eno majhno, hitro vrtljivo mešalo premera 10cm (kot za lepila) za mešanje zgornje plavajoče plasti žvepla.
Če je potrebno skuhati več sodov, potem v še enem kotlu grejem vodo, tako da zalivam z vročo vodo. Čas priprave se zmanjša za 2/3.

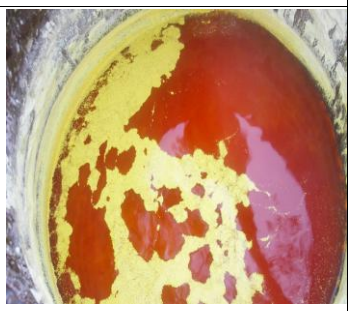

Zatiranje volnate uši	Zmešamo 13 l ŽAB, 2,5 l belega olja in 100 l vode. Dodamo sredstvo za oprijem (milnica ali vodno steklo). Mesta, kjer so se pojavile uši, dobro omočimo. Pri uporabi prepariranega komposta se praviloma ne pojavijo uši.	

	Volnate uši se rade pojavijo v razpokah debel, ki jih pozimi zaščitimo pred mrazom. Zato sem sam tako zavijanje opustil. Rastline so že naravno prilagojene na zimo. Namesto sajenja rastlin v celinskem delu, ki tja ne spadajo, posadimo raje jablane in hruške in težav ne bo. Volnate uši namesto škropljenja zmečkamo kar z rokavico.				
Zmrzal	Če grozi škoda zaradi zmrzali, večer pred napovedano zmrzaljo poškropimo rastline s preparatom iz baldrijana. Vzamemo 5 kapljic preparata iz baldrijana in vrtinčimo 30 minut v 1 litru mlačne deževnice. Škropimo samo meglo po krošnji drevesa. Ščiti rastlino do -4°C.				
Biotska raznovrstnost	V sadovnjaku uredimo gredice s cvetjem za čebele (facelijo), zdravilne rastline (ognjič, rman,divji koren, kapucinke), ki privabljajo metulje in druge insekte, detelje (lucerno) za obogatitev zemlje z dušikom, za rahljanje zemlje v večje globine posejemo rž, vse lahko uporabimo za zeleno gnojenje, tagetes za čebeljo pašo do pozne jeseni in nato za zeleno gnojenje (čisti zemljo). Pustimo pas trave, da semeni in se zaseje nova trava, v senci uredimo kompostni kup, kjer negujemo razmere ugodne za rast glivic (vlaga), kjer se bodo zadrževale in opravljale svoje poslanstvo – predelavo organskih snovi v kompost, izdelamo mlako za žabe. Vse v duhu: zdravje je utemeljeno v harmoniji, harmonija v pestrosti.				
3. spomladansko škropljenje preparat 500 gnoj iz roga	Na dan za plod, v popoldanskem času, v času vdiha zemlje, 12. ali 13.04.	Preparat 500 GIR , v popoldanskem času, v količini 6 do 12 dag gnoja na 40 l ogrete deževnice (cca 35°C), neprestano mešati 1 uro v leseni posodi, poškropiti na 1ha površine, v času do 3 ure po mešanju. V marcu smo 3 krat poškropili v presledkih na cca 9 dni. Preparat pomaga rastlini, da naredi več korenin in se bolje poveže z energijami Zemlje, za spodbujanje rasti korenin.			Je koncentrirana gnojilna moč.
1. čiščenje kolobarja okrog debel	Na dan za plod, 03.04. do 15:00, 12. ali 13.04.	Prekopljemo kolobar, ki je začel zeleneti. Lahko ga obdelamo s strojem s krtačo, s katerim zatremo vzklilo travo in plevele. Prekopavanje na dan za plod je kot rahlo gnojenje z žveplom.			
Priprava cepilne smole	Vzamemo 750 g kolofonije ali smrekove smole, 75 g govejega loja, 75 g čebeljega voska in 120 g špirita. Prve tri snovi skupaj raztalimo na ognju in dobro zmešamo. Masa ne sme zavreti. Nato jo odstavimo z ognja in ji primešamo špirit. Shranimo v kozarcu.				
Cepljenje pečkarjev (jablane, hruške), ko se drevje pripravlja k cvetenju	v času dvigajočih luninih lokov, ob dnevu za plod in/ali cvet, ko sokovi preplavijo rastline, 03. in 04. 04. do 10:00 in 22. ali 30.04	Cepimo cepiče, vzete iz hladilnika direktno na podlago, iz skrinje pa jih večer pred cepljenjem prenesemo v hladilnik. Če je vreme hladno, počakamo na naslednji rok cepljenja v mesecu maju. Če so cepiči v spodnjem delu hladilnika, ne zdržijo dlje kot do sredine aprila. Očesa začnejo odganjati. Ravno tako ne zdržijo v kleti. Najboljši uspeh cepljenja je v času, ko se drevje pripravlja k cvetenju.			Ob mirnem vremenu, brez vetra, dopoldne, v času izdiha zemlje
Zmrzal	Če grozi škoda zaradi zmrzali, večer pred napovedano zmrzaljo poškropimo rastline s preparatom iz baldrijana. Vzamemo 5 kapljic preparata iz baldrijanovega soka in mešamo v stekleni ali keramični posodi 30 minut v 1 litru mlačne deževnice. Škropimo samo meglo na večer pred napovedano zmrzaljo po krošnji drevesa. Ščiti rastlino do -4°C.				
2. Škropljenje ŽAB proti škrlupu, pepelasti plesni	7 do 10 dni po prvem škropljenju ŽAB (sredi aprila), 13.04., preventivno	Ko se začno razvijati listi, cvetno brstje je razvito, cvetni listi še niso obarvani	mokasta jablanova uš, pepelovka (Podosphaera leucotricha), škrlup, ognjevka	3,1 vol % ŽAB 3,1 dl v 10l vode (3,1 l v 100l vode)	**OPOZORILO!** Škropiti proti večeru ali zgodaj zjutraj.

Škrlup na hruški (*Venturia pyrina)*		pepelovka na jablani *(Podosphaera leucotricha)*		škrlup na jabolku(*Venturia inaequalis)*	
3. škropljenje s čajem proti moniliji	Ko so cvetovi odprti, škropimo v cvet	V 5 litrov vode namočimo velik šop njivske preslice, dodamo 2 glavici česna, razkosanega na stroke in narezan 10cm kos korenine hrena ter 30 minut kuhamo na manjšem ognju. Dobimo koncentriran čaj, ki ga hranimo v hladilniku.		Poškropimo cvetoča drevesa češenj, višenj, sliv,marelic z 1l čaja in 10l vode	
4. spomladansko škropljenje preparat 500 gnoj iz roga	Na dan za plod, 22.04.	Preparat 500 GIR , v večernem času v količini 6 do 12dag gnoja na 40 l ogrete deževnice (cca 35°C), mešati 1 uro v leseni posodi, poškropiti na 1ha površine, v času do 3 ure po mešanju.			
3. škropljenje ŽAB prot škrlupu in j. pepelovki	7-10 dni po drugem škropljenju, 21. 04.	Ko odcvetijo prvi cvetovi	j. škrlup, pepelovka	do 2,3 vol % ŽAB do 2,3 dl na 10l vode	**OPOZORILO!** Škropiti proti večeru ali zgodaj zjutraj.
Škropljenje koprivinega čaja	Na dan za list, ko so razviti prvi listi, 27., 28, 29.04.	Pri kuhanju čaja se ravnamo po napotkih ge. Marije Thun. Postopek je sledeč: sveže vršičke kopriv, nabranih na dan za cvet zgodaj dopoldne, en lonec (cca 2,5 litra)zalijemo s hladno vodo toliko, da so listi pokriti in segrevamo. Ko zavro, odmaknemo z ognja. Pustimo pokrito še par minut in nato odcedimo. Ohladimo. Za škropljenje uporabimo 2 l čaja, največ 24dag PMT, 40 l mlačne deževnice, mešamo 1/ 2 ure. Škropimo po mladih listih drevja v homeopatski koncentraciji 40 l/ha (4 l/100m2). Liste samo rahlo »omeglimo«. V tej mešanici je koprivin čaj razredčen 20krat.			Kopriva uravnava procese železa, pospešuje asimilacijo in pretok sokov, je rastlina, ki posreduje energije svetlobe sonca, daje vitalnost rastlinam, ko se namočena razkroji je tudi močno dušično gnojilo
4. škropljenje s čajem proti moniliji	Ko odcvetejo prvi cvetovi, škropimo ponovno v cvet	V 5 litrov vode namočimo velik šop njivske preslice, dodamo 2 glavici česna, razkosanega na stroke in narezan 10cm kos korenine hrena ter 30 minut kuhamo na manjšem ognju. Dobimo koncentriran čaj, ki ga hranimo		Poškropimo cvetoča drevesa češenj, višenj, sliv,marelic z 1l čaja in 10l vode	

		v hladilniku.		
Nabiranje regratovih cvetov za čaje ali preparat 506	Regratove cvetove, ki se še niso čisto odprli in je sredina še zaprta, nabiramo 25. in 26.04. (odvisno od lege in časa cvetenja), na dan za cvet, dopoldne. Posušimo, shranimo za čaje ali pa suhe nabašemo v lubje olupljene javorjeve veje ter zakopljemo v zemljo 0,5m za eno leto. Tako dobimo vegetabilni preparat 506. Pravi regratov preparat 506 zori pol leta, od Mihelovega (29.09.) približno do Velike noči, zavit v kravji mezenterij in zakopan v zemljo.			
Zatiranje cvetožerja	Če hroščkov cvetožerja ni veliko, opravlja naravno redčenje cvetnega nastavka(do 50% cvetov). Če pa se, še posebej ob robovih gozdov, preveč namnoži, populacijo znižujemo s škropljenjem s Keniatoxom v razmerju 1:50 do 1:100. Vsebuje koncentriran pireter (natural pyrethrum) 16 %. To sredstvo je naravni insekticid, izvleček iz rastline bolhač (*Chrysanthemum cinerariifolium (sin. Pyrethrum cinerariifolium)* iz družine *Asteraceae* – nebinovke. Bolhač je do 1 m visoko večletno zelišče z dlakavimi deljenimi list in belimi socvetji na dolgih pecljih. Za kultiviranje ni zahtevna rastlina. Pireter iIma kontaktni učinek na škodljivce. Občutljiv je na svetlobo, zato razpade v 10 minutah in ne onesnažuje okolja.			
Zatiranje cvetožerja *(Anthonomus pomorum)*	Uporabimo lahko tudi NeemAzal T/S, ki je izvleček iz pečk tropskega drevesa neem (*Azadirachta indica*) iz Indije. Nimovo drevo imenujejo tudi svobodno drevo. To pa zaradi tega, ker so v Indiji krave svete živali in poleti počivajo v senci teh dreves, ker tam ni muh. Sestavina je sistemik in se po rastlini delno sistemično prenaša. Deluje po nekaj urah od vstopa v rastlino. Škodljivci jo zaužijejo s sesanjem ali objedanjem listov. Zaužit NeemAzal zavre nadaljnjo sposobnost prehranjevanja : - **mokaste jablanove uši** *(Dysaphis plantaginea)* v 0,1 do 0,15 % koncentraciji (10 -15 ml na 10 l vode) pri porabi 500 l vode /ha na vsak meter višine krošnje; tretiramo ob začetku napada oz. ob pojavu uši temeljnic (fundatrices), ko je večina cvetov v balonskem stadiju. Pripravek uporabimo največ 1-krat letno. - **bezgove listne uši** (*Aphis sambuci*) na bezgu do začetka cvetenja v 0,15 % koncentraciji (15 ml na 10 l vode) pri porabi 500 l vode/ha na vsak meter višine krošnje; škropimo ob pojavu prvih uši; uporabljamo ga lahko največ 1 krat v eni rastni dobi, - mladih goseničic **malega zimskega pedica** (*Operophtera brumata*) v 0,15 % koncentraciji (15 ml na 10 l vode) pri porabi 500l vode/ha na vsak meter višine krošnje; tretiramo v razvojni stopnji rdečih brstov do takrat, ko je večina cvetov v balonski razvojni stopnji; uporabljamo ga največ 1 krat v eni rastni dobi. - **listnih zavrtačev** ter **češnjevega** *(Argyresthia ephipiella)* in **češpljevega cvetnega molja** *(Argyresthia pruniella)* na koščičarjih in pečkarjih razen na hruškah v 0,15 % koncentraciji (15 ml na 10 l vode) pri porabi 500 l vode /ha na vsak meter višine krošnje; škropimo ob pojavu škodljivcev takoj po cvetenju, ko so odpadli vsi venčni listi; škropljenje po potrebi čez 7 do 14 dni ponovimo; uporabljamo ga največ 2 krat v eni rastni dobi. - **črne češnjeve uši** (*Myzus cerasi*) na višnjah in češnjah v 0,15% koncentraciji (15 ml na 10 L vode) pri porabi 500 l vode /ha na vsak meter višine krošnje; škropimo ob pojavu prvih uši od razpiranja čašnih listov do konca cvetenja; škropljenje po potrebi ponovimo čez 7 do 14 dni; uporabljamo ga največ 2 krat v eni rastni dobi. - **kostanjevega listnega zavrtača** (*Cameraria ohridella*) v 0,15 % koncentraciji (15 ml na 10 l vode) pri porabi 500 l vode /ha na vsak meter višine krošnje; prvič škropimo v začetku leta metuljčkov in škropljenje čez 10 do 14 dni ponovimo; uporabljamo ga največ 2 krat v eni rastni dobi. N**a vinski trti**: - **trtne uši** v matičnjakih v 0,3 % koncentraciji (30 ml na 10 L vode) ob pojavu prvih šišk na listih; škropljenje po potrebi čez 14 dni ponovimo; uporabljamo ga največ 2 krat v eni rastni dobi. N**a vrtninah:** **- grizočih žuželk (**listnih uši, rastlinjakove ščitaste uši (bele muhe), resarjev (tripsov) ter drugih sesajočih škodljivcev, kakor tudi listnih zavrtalk, malega zimskega pedica, koloradskega hrošča in pršic prelk) na listni in stebelni zelenjavi v odmerku 3,0 l/ha in porabi 500 do 600 l vode/ha; tretiramo ob pojavu prvih škodljivcev; čez 7 do 14 dni škropljenje po potrebi ponovimo; uporabljamo ga največ 2 krat v eni rastni dobi.			

	Posledica je prenehanje prehranjevanja, v nekaj dneh pa tudi razvoja in razmnoževanja škodljivcev. Odvisno od razvojne stopnje insektov v času tretiranja so lahko ti še dneve zatem prisotni na rastlinah, vendar ne povzročajo več gospodarske škode, niti se ne razmnožujejo. NeemAzal-T/S je ni škodljiv za plenilsko pršico *Typhlodromus pyri*, plenilskega hroščka *Poecilius cupreus*, sedempikčasto polonico *Coccinella septempunctata* in najeznika *Aphidius rhopalosiphi*. Je nestrupen, brez karence, primeren za biološko varstvo rastlin.				
Jablanov cvetožer *(Anthonomus pomorum)*		Hruševa bolšica *(Cacopsylla pyri)*			
Redčenje plodov	**OPOZORILO:Pri škropljenju ŽAB v cvet (v koncentraciji 2,6 vol%) je potrebno vedeti, da 30% cvetov ne bo oplojenih. Zato je potrebno uporabiti ŽAB pred odpiranjem prvih, glavnih cvetov v socvetju, ko so v fazi rdečega balona. Nato moramo počakati, da se prvi cvet socvetja oplodi in njegovi venčni listi odpadejo. Kasneje se odpirajo stranski cvetovi v socvetju. Takrat ponovno škropimo proti glivičnim boleznim in istočasno za redčenje.**				
Preprečevanje razvoja jabolčnega zavijača	V tem obdobju je potrebno nastavljati feromonske vabe za izlov metuljčkov samčkov jabolčnega zavijača. To velja za vrtičkarje. Za večje nasade se uporablja granulose virus (Cydia pomonella) v sredstvu Madex 3 (PROAGRO GmbH), v katerem je virus naravnega izvora. Virus deluje preko prebavnega sistema zavijača. Zavijač se preneha prehranjevati in neha povzročati škodo. Po nekaj dneh odmre. Za povečanje učinkovitosti je priporočljivo v vodo skupaj s sredstvom dodati 0,5% sladkorja. S poskusi so ugotovili, da je učinkovito tudi postavljanje zaščitnih mrež proti toči.	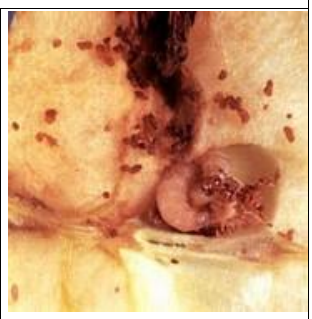			
Preprečevanje ognjevke (Erwinia amylovora),	V času cvetenja, na ogroženih ali okuženih območjih	Ognjevka je, ki jo širijo opraševalne žuželke med cvetenjem iz okuženih rastlin. Pomagamo si s krepitvijo zdravja rastlin in škropljenjem kislih glin v času cvetenja. V ogroženih in okuženih nasadih hrušk večkrat poleti škropiti 100g bakreno apnene brozge v 100l vode, zvečer. Nasade pozimi premazovati s premazom in škropiti s pasto za drevje in 500 GIR v krošnjo..			
4. škropljenje ŽAB proti škrlupu in j. pepelovki	7-10 dni po tretjem škropljenju ŽAB okvirno začetek maja, 30.04., preventivno	Obvezno po končanem cvetenju Ff h	j. škrlup, pepelovka	do 1,56 vol % ŽAB do 1,56 dl na 10 l vode **OPOZORILO!** **Temperatura ne višja od 16°C. (ožig).** **Škropiti proti večeru ali zgodaj zjutraj.**	
Postavljanje vab za škodljivi mrčes (ose, sršeni)	Ko se temperature dvignejo, iz skrivališč prilezejo matice os in sršenov, ki so prezimile zimo. Začnejo iskati hrano, prostor za novo gnezdo in preperel les za gradnjo gnezda. če sedaj nastavimo vabe, se znebimo največ škodljivcev na našem vrtu. Če ujamemo samo eno matico, smo se znebili nekaj 100 nadležnih os v jeseni. Sami si izdelamo pasti iz praznih plastenk. Plastenko prerežemo 10cm pod zamaškom. Okrog obrnjen odrezani del vstavimo v spodnji del steklenice. V steklenico natočimo 10 cm tekočine, ki diši: sok, pivo, vino, lahko uporabimo med, marmelado, nagnito sadje, uporabimo tudi pijačo ki se je skisala, da je ne zavržemo. V tekočini se žuželka utopi. Takšne lovilce obesimo na različna mesta, še posebej pri čebelnjaku. Redno tedensko preverjamo ulov in menjamo tekočino. V to vabo se lovijo tudi muhe.				

		Hruševa rja . spomladanske okužbe		Listna luknjičavost koščičarjev *(Clasterosporum carpophilum)*		
Dognojevanje	Na dan za list, zvečer, 08.05.	Drevesa poškropimo zvečer z gnojevko iz koprive. Gnojevko dobimo tako, da koprive pokosimo, nasekamo, potlačimo v vedro in zalijemo z deževnico. Zapremo s pokrovom in počakamo, da koprive prevrejo in razpadejo. Precedimo. Vsebina zaradi velike količine dušika neprijetno diši. Redčimo 1 liter koprivine gnojevke na 40 l vode, pred uporabo vrtinčimo 30 minut. Po približno 25 minutah vrtinčenja iz posode namesto neprijetnega vonja začne dišati po koprivi. Rastlinam posreduje poleg dušika tudi energije sonca in toplote. Spodbuja fotosintezo in pretakanje sokov, preprečuje razvoj glivic. Škropljenje lahko nekajkrat ponovimo, predvsem na drevesih, ki imajo slabo razvito ali rumenkasto listje.				
1. foliarno dognojevanje	Na dan za plod, 9. 10. ali 11.05.	Škropljenje preparata 500 GIR in dognojevanje s koprivino gnojevko lahko združimo. 10 l gnojevke, 40 l deževnice, 6 do 12dag GIR mešamo 1 uro v leseni posodi, na koncu iz posode zadiši po koprivi, poškropimo na 1ha površine, v času do 3 ure po mešanju, v večernem času.				Preparata spodbujata rast korenin v času intenzivne rasti listov v 10 dneh po končanem cvetenju
Preprečevanje ognjevke	V času pocvitanja drevja in dežju, na ogroženih ali okuženih območjih	Ognjevka je bakterija, ki jo širijo opraševalne žuželke med cvetenjem iz okuženih rastlin. Pomagamo si s krepitvijo zdravja rastlin in škropljenjem kislih v koncentraciji 2% v času cvetenja. V ogroženih in okuženih nasadih hrušk večkrat poleti škropiti 100g bakreno apnene brozge v 100l vode, zvečer. Sredstvo za krepitev rastlin namenjeno preventivni zaščiti rastlin pred peronosporo, rdečim listnim ožigom, črno listno pegavostjo, pepelovkami vključno oidij, monilijo in škrlupom; delno ali popolno nadomestilo za bakrene pripravke. **Opis in sestava:** Ulmasud B je bil kombinacija izbranih kamenih mok in glin, izjemno fin prah z dodatkom močil naravnega porekla. Vsebuje 10-12 % Al-oksida, 80 % Si-oksida ter 2 % Ti-oksida. Močila so rastlinska olja. Kamena moka daje pripravku optimalno oprijemljivost in za učinkovanje potrebno kislost. pH vodne raztopine ca. 3.5-4.0. Sredstvo ni več na policah trgovin, če kdo ve za nadomestno sredstvo prosim za povratno informacijo.				
Košnja trave	Na dan za cvet, 05. in 06.05.	Pokosimo travo v sadovnjaku in jo uporabimo za prehrano živali. Seno ima boljše kvalitete kot neškropljena trava iz planinskih pašnikov.				
5. škropljenje ŽAB proti škrlupu in j. pepelovki	v 7-10 dneh po 4. škropljenju, sredina maja, 10.05., čas prilagodimo količini padavin	Plodiči se razvijajo ff I-J	j. škrlup, pepelovka,	do 1,56 vol % ŽAB do 1,56dl na 10 l vode **OPOZORILO!** **Temperatura ne višja od 16°C. (ožig).**		

				Škropiti proti večeru ali zgodaj zjutraj.	
Kompostiranje trave		Če ne sušimo sena, potem pustimo, da pokošena trava dobro prevene in jo nato poškropimo s preparatom PMT. Travo lahko razporedimo po kolobarju pod drevesom, da preprečujemo rast plevelov, deževniki pa so zadovoljni z novo hrano. Seveda tudi voluharji. Trave po permakulturnih principih ne nosimo na kompostne kupe ampak pustimo, da jo mikroorganizmi pretvorijo v hranila na mestu nastanka. Lahko pa jo v tanki plasti potrosimo pod posajenimi kapusnicami in plodovkami na gredicah kot zastirko.		
Škropljenje drevja s čajem iz regrata	Na dan za cvet, 15. 05.	Skuhamo čaj iz regratovih cvetov in škropimo po krošnji drevesa. Koncentracija je enaka kot za pitje.		
2. foliarno dognojevanje	Na dan za plod, 19. ali 20.05 ali 27.05.	Škropljenje preparata 500 GIR in dognojevanje s koprivino gnojevko lahko združimo. 10l gnojevke, 40l deževnice, 6 do 12dag GIR mešamo 1 uro v leseni posodi, na koncu iz posode zadiši po koprivi, poškropimo na 1ha površine, v času do 3 ure po mešanju, v večernem času.		Preparata spodbujata rast korenin v času intenzivne rasti listov v 10 dneh po cvetenju.
Preprečevanje ognjevke	V času pocvitanja drevja in dežju, na ogroženih ali okuženih območjih	Ognjevka je bakterija, ki jo širijo opraševalci med cvetenjem iz okuženih rastlin. Pomagamo si s krepitvijo zdravja rastlin in škropljenjem kislih glin (Ulmasud B, Mykosin- METROB Celje) v času cvetenja. V ogroženih in okuženih nasadih hrušk večkrat poleti škropiti 100g bakreno apnene brozge v 100l vode, zvečer.		
1. škropljenje 501 kremen iz roga	Ko drevo razvije liste in so plodovi veliki kot oreh, na dan za plod, 28.05. ali 07.06. 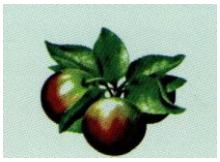	Škropljenje tako zgodaj je primerno za toplejše lege, v celinskem delu se opravi škropljenje kasneje. Preparat 501 KIR se poškropi po rastlini zgodaj zjutraj. Eno uro se meša naprstnik (5g) kristala kremena iz roga v 40 l mlačne deževnice v leseni posodi in poškropi kot megla, razpršen na 1 ha površine. Preparatu lahko dodamo tudi nekaj kapljic preparata iz baldrijana, ki spodbuja tvorbo cvetnih brstov za naslednje leto in greje rastlino, če je hladno. **OPOZORILO: Preparat 501 KIR se poškropi do 8:00 ure. Preparat 501 KIR se ne sme škropiti po soncu, ker lahko povzroči ožige listov. Preparat ni nevaren čebelam. Preparat lahko uporabimo, ko so plodovi veliki kot oreh. Prezgodnja uporaba zavre rast plodov.**		Preparat deluje preko zelenih listov. Izboljšuje zdravje rastline, povečuje pridelek, zmanjšuje napade škodljivcev.
Primer ožiga zaradi uporabe preparata 501 kremen iz roga ob nepravem času	Če je preveč sonca in sušno, lahko sonce ožge liste. Poškodbe (rjavina) se širijo od roba listov proti sredini. Teorija pravi, da je preparat 501 KIR nosilec energij svetlobe in toplote. Logičen sklep je, da če pretiravamo s škropljenjem s 501, lahko povzročimo ožig. Preizkus lahko opravimo tako, da preparat 501 škropimo štirikrat v roku dveh ur, dopoldne, med 8:00 in 10:00. Čisto jasno se bodo pokazale poškodbe na listih. Za poskus si izberemo samo eno drevo.			
2. čiščenje kolobarja okrog debel	Na dan za plod, 10. ali 11.05.	Prekopljemo kolobar, ki je začel zeleneti. Lahko ga obdelamo s strojem s krtačo, s katerim zatremo vzklilo travo in plevele. Prekopavanje na dan za plod je kot rahlo gnojenje z žveplom.		
Košnja trave	Na dan za cvet, 11.05. od 16:00	Pokosimo travo in jo uporabimo za prehrano živali. Seno ima boljše kvalitete kot neškropljena trava iz planinskih pašnikov.		

Kompostiranje trave		Če ne potrebujemo sena, potem pustimo, da trava dobro prevene in jo poškropimo s preparatom PMT. Ne nosimo je na kompostni kup. Travo razporedimo po kolobarju pod drevesom ali pa z njo zastiramo gredice z zelenjavo. Naredimo test; eno gredico zastremo, druge ne. Potem pa se lahko čudimo rezultatom. Zastirka preprečuje rast plevelov, zadržuje vlago, deževniki pa so zadovoljni z novo hrano.			
Cepljenje koščičarjev - jablane, hruške (ponovimo cepljenje tam, kjer se cepiči niso prijeli)	v času dvigajočih luninih lokov, ob dnevu za plod, ko drevje že odcvete, 20.05. 27.05. ali 28.05.	Cepimo cepiče, ki smo jih dan prej vzeli iz hladilnika in se ogrejejo do začetka cepljenja. V tem času lahko nastopi že vroče sonce in oprijem je slabši kot v času pred cvetenjem sadnega drevja. Ta datum naj bo kot skrajna rezerva. Lahko pa s tem dejanjem ponovno cepimo tiste sadike, kjer cepiči ne kažejo znakov življenja in prihranimo eno leto. Seveda ostane še poletno cepljenje			Ob mirnem vremenu, brez vetra, dopoldne, v času izdiha Zemlje
6. škropljenje ŽAB proti škrlupu in j. pepelovki	v 7-10 dneh po predhodnem škropljenju, 19.05. , čas prilagodimo količini padavin	Plodiči se razvijajo	j. škrlup, pepelovka,	do 1,56 vol % ŽAB do 1,56dl na 10 l vode	**OPOZORILO!** **Temperatura ne višja od 16°C. (ožig).** **Škropiti proti večeru ali zgodaj zjutraj.**
Škropljenje drevja s čajem iz kamilice	Na dan za cvet, 22. ali 23.05.	Skuhamo čaj iz kamilice in škropimo po krošnji drevesa. Koncentracija je enaka kot za pitje.			
7. škropljenje ŽAB proti škrlupu, pepelovki in sajavosti	v 7-10 dneh po 6. škropljenju, , 28.05., čas prilagodimo količini padavin	Plodovi se razvijajo ff ...J	j. škrlup, pepelovka	do 1,56 vol % ŽAB do 1,56dl na 10l vode **OPOZORILO!** **Temperatura ne višja od 16°C. (ožig).** **Škropiti proti večeru ali zgodaj zjutraj.**	
Škropljenje drevja s čajem iz rmana	Na dan za plod, 06., 07.06.	Skuhamo čaj iz rmana in škropimo po krošnji drevesa. Koncentracija je enaka kot za pitje. Čaj moramo uporabiti tudi takoj po toči. Lepo celi rastlinske rane. To velja za vse rastline. Še boljši je učinek, če čaj vrtinčimo 20 minut.			
2. škropljenje 501 kremen iz roga z dodatkom preparata 507 iz baldrijana	Na dan za plod 16. ali 24.06.	Preparat 501 KIR se poškropi po rastlini zgodaj zjutraj. Eno uro se meša naprstnik (5g) kristala kremena iz roga v 40 l mlačne deževnice v leseni posodi in poškropi kot megla razpršen na 1 ha površine. Preparatu lahko dodamo tudi nekaj kapljic preparata iz baldrijana, ki spodbuja tvorbo cvetnih brstov za naslednje leto in greje rastlino, če je hladno. OPOZORILO: **Preparat 501 KIR se poškropi do 8:00 ure. Preparat 501 KIR se ne sme škropiti po soncu ker lahko povzroči ožige listov. Preparat ni nevaren čebelam. Preparat lahko uporabimo, ko so plodovi veliki kot oreh. Prezgodnja uporaba zavre rast plodov.**			Izboljšuje zdravje rastline, krepi proces oblikovanja plodov in listov, povečuje pridelek, pospešuje nastavek cvetnih brstov za naslednje leto, zmanjšuje napade škodljivcev (uši)

Zelena jablanova uš *(Aphis pomi)*		Hruševa grizlica *(Hoplocampa brevis)*		Črna češnjeva uš *(Myzus pruniavium)*			

Uporabo ŽAB prilagodimo padavinam. Ko pade več kot 20 mm dežja (20 l/m2) ali so listi mokri več kot 36 ur, ponovno škropimo takoj po preteku tega časa. Škropimo tudi, če še naprej dežuje (povečamo koncentracijo na 2,6 vol%). To ponavljamo, dokler se deževje ne neha. Za vrtičkarje je dovolj škropljenje na 7 dni (ob vikendih), ne glede na vreme, saj kakšna pega škrlupa na sadežu ne moti.

Poleg ŽAB lahko uporabimo v času okrog polne lune, še čaj iz njivske preslice, ki ravno tako preprečuje razvoj glivic (škrlup). Polna luna močno spodbuja razmnoževanje glivic. Če je dežja preveč, se te iz zemlje dvignejo na drevo in začnejo razkrajati organsko maso (liste, plodove).

Preparat 508 iz njivske preslice – čaj eno uro kuhamo čaj iz 10dag suhe njivske preslice v 10 l vode, ohladimo in dodamo pred pričetkom mešanja v 40l tople deževnice ter mešamo 1 uro skupaj z 6 do 12 dag preparata 500 gnoj iz roga. Poškropimo na 1ha površine po zemlji in drevesih takoj po mešanju. Polne lune v kritičnih mesecih so **07. maja, 05. junija in 05. julija.**

3. foliarno dognojevanje	Na dan za plod, 07. ali 15.06.	Škropljenje preparata 500 GIR in dognojevanje s koprivino gnojevko lahko združimo. 10 l gnojevke, 40 l deževnice, 6 do 12dag GIR mešamo 1 uro v leseni posodi, na koncu iz posode zadiši po koprivi, poškropimo na 1ha površine, v času do 3 ure po mešanju, v večernem času.	Je koncentrirana gnojilna moč. Pomaga rastlini, da naredi več korenin in se bolje poveže z energijami Zemlje.
Zdravljenje poškodb po toči	Čim prej po toči	Skuhamo čaj iz rmana medtem ko pada toča. Škropimo po krošnji drevesa takoj po koncu nevihte. Koncentracija je enaka kot za pitje. Preizkušeno deluje, preizkusil sem ga v letu 2012, tudi na paradižnikih. Rane na listih ne postanejo rjave, ampak dobijo barvo Soče. Rjava barva pomeni razpad rastlinskega tkiva zaradi napada glivic. Modra barva pa pomeni, da je učinkovina iz rmana povzročila takojšnje zaraščanje poškodb.	Najboljše sredstvo za zdravljenje poškodb in celjenje rastlinskih ran.
Škropljenje kamiličnega čaja in propolisa	Češnje pred dozorevanjem, na dan za plod, čas odvisen od vrste in rastišča	Kamilični čaj z dodanima 2 kapljicama propolisa na liter čaja poškropljeno po drevesu in plodovih pred dozorevanjem. (izkušnje iz poskusov - testirajte to metodo). Glede pokanja plodov ima enak učinek kot preparat 501 KIR.	Preprečuje gnitje in pokanje plodov
4. foliarno dognojevanje	Na dan za plod, popoldne, v času vdiha zemlje, 23.06. ali 04.07.	Škropljenje preparata 500 GIR in dognojevanje s koprivino gnojevko lahko združimo. 10 l gnojevke, 40 l deževnice, 6 do 12dag GIR mešamo 1 uro v leseni posodi, na koncu iz posode zadiši po koprivi, poškropimo na 1ha površine, v času do 3 ure po mešanju, v večernem času.	Je koncentrirana gnojilna moč. Pomaga rastlini narediti več korenin in se bolje povezati z energijami Zemlje.

8 . škropljenje ŽAB proti škrlupu, pepelovki in sajavosti	v 7-10 dneh po 7. škropljenju, v prvi dekadi junija ,07.06. dopoldne, preventivno, čas prilagodimo količini padavin	Junijsko redčenje plodov ff ...J	j. škrlup, pepelovka, jabolčni zavijač, sajavost plodov	do 1,56 vol % ŽAB do 1,56dl na 10l vode **OPOZORILO!** **Temperatura ne višja od 16°C. (ožig).** **Škropiti proti večeru ali zgodaj zjutraj.**	
Škropljenje drevja s preparatom 507 iz baldrijana	Na dan za plod, 23. ali 24.06.	Vzamemo 5 kapljic preparata iz baldrijana in mešamo v stekleni ali keramični posodi 30 minut v 1 litru mlačne deževnice. Škropimo samo meglo na drevesa. Preparat lahko škropimo skupaj s 501 KIR ali samostojno			Za vzpodbujanje tvorbe cvetnega nastavka za cvetenje v naslednjem letu
3. škropljenje 501 kremen iz roga	Na dan za plod, 24.06. ali 04.07.	Preparat 501 KIR se poškropi po rastlini zgodaj zjutraj. Eno uro se meša naprstnik (5g) kristala kremena iz roga v 40 l mlačne deževnice v leseni posodi in poškropi kot megla razpršen na 1 ha površine. Preparatu lahko dodamo tudi nekaj kapljic preparata iz baldrijana, ki spodbuja tvorbo cvetnih brstov za naslednje leto in greje rastlino, če je hladno. **OPOZORILO: Preparat 501 KIR se poškropi do 8:00 ure. Preparat 501 KIR se ne sme škropiti po soncu ker lahko povzroči ožige listov. Preparat ni nevaren čebelam.**			Izboljšuje zdravje rastline, krepi proces oblikovanja plodov in listov, povečuje pridelek, pospešuje nastavek cvetnih brstov za naslednje leto, zmanjšuje napade škodljivcev (uši)
9. škropljenje ŽAB proti škrlupu, pepelovki in sajavosti	v 10 – 12 dneh po 8. škropljenju, 16.06., čas prilagodimo količini padavin	Plodovi se razvijajo (debelijo)	j. škrlup, pepelovka, jabolčni zavijač, listne uši	do 1,56 vol % ŽAB do 1,56dl na 10l vode **OPOZORILO!** **Temperatura ne višja od 16°C. (ožig).** **Škropiti proti večeru ali zjutraj.**	
3. čiščenje kolobarja okrog debel	Na dan za plod, 16.06.	Prekopljemo kolobar, ki je začel zeleneti. Lahko ga obdelamo s strojem s krtačo, s katerim zatremo travo in plevele. Prekopavanje na dan za plod je kot rahlo gnojenje z žveplom.			 *HERBANET*
Biotska raznovrstnost	V sadovnjaku posejemo na gredice facelijo za jesensko pašo čebel.				
Škropljenje ob suši	V času suše, ob dnevu za plod, zvečer tik pred nočjo	Preparat 500 GIR, v večernem času v količini 6 do 12 dag gnoja na 40 l ogrete deževnice (cca 35°C), neprestano mešamo 1 uro v leseni posodi, poškropimo na 1 ha površine po rastlinah in po zemlji.			Rastline po takem škropljenju ne kažejo več znamenj suše.
	23.06. je sonce v apogeju, poletni sončni obrat – JANEZOVO. Sonce je doseglo najvišjo točko na nebu.				
	Prenehamo uporabljati preparat 500 za spodbujanje rasti korenin. Drevesa po sončevem obratu že zaključujejo z rastjo korenin, pripravljajo se na poletni počitek.				

10. škropljenje ŽAB proti škrlupu, pepelovki in sajavosti	v 10 – 12 dneh po 9. škropljenju, 02.07. po 17:00, čas prilagodimo količini padavin	Plodovi se razvijajo (debelijo)	j. škrlup, pepelovka, listne uši	do 1,56 vol % ŽAB do 1,56dl na 10l vode **OPOZORILO!** **Temperatura ne višja od 16°C. (ožig).** **Škropiti proti večeru ali zgodaj zjutraj.**	
Upogibanje mladik	Konec junija, začetek julija	Upogibamo mlade poganjke z zavijanjem okrog osi poganjka in privezovanjem navzdol z vrvico iz naravnih materialov na deblo. Pazimo na kot izraščanja iz debla – 45°. Upognjeni poganjki bodo oblikovali cvetne brste v istem letu. Vodene poganjke izrezujemo na čep dolžine 2cm.			
Zatiranje rdečega pajka, pršice, gosenice	Ko se preveč razmnožijo škodljivci	Če se škodljivci preveč razmnožijo, poškropimo preparat 500 GIR s koprivovo gnojevko po tleh, nato pa 3 dneve zapored zjutraj preparat 501 KIR po drevesih s količino 40l/ha (4dl/100m2). Škodljivci so po 7 dneh izginili.			
4. škropljenje 501 kremen iz roga	Na dan za plod, sredina julija, 14. ali 21.07.	Plodovi se razvijajo (debelijo)	jablanov. škrlup, pepelovka,	Preparat 501 KIR zjutraj do 8:00 dodan bentonit, dodan organski kalcij iz morskih alg – algomin	
	ALGOMIN-PLUS, ALGOPLASMIN Rastlinska naravna moč iz morja za biološko aktivnejša tla, zdrave rastline ter oskrbo rastlin z mikroelementi. predvsem z jodom in selenom. Je 100 % naravni proizvod iz vitalitziranih alg in morskih sedimentnih mineralov. Rastline preko tal oskrbuje z življenjsko pomembnim kompleksom vseh mikroelementov (od teh še posebej z jodom in selenom). Pozitivno vpliva na celotno in dolgotrajnejše izboljšanje fizikalnih in biokemijskih lastnosti tal. Uravnava kislo-bazično ravnotežje tal (pH vrednost tal), z vezavo presežkov talnih kislin, ki zavirajo rast rastlin. Izboljšuje biološko aktivnost tal, spodbuja presnovo rastlin in vsled temu izboljšuje naravno prehranjenost rastlin. Poskrbi za biološko živa in z organsko snovjo (humus) preskrbljena tla. zmanjšuje pojav glivičnih in virusnih bolezni ter napad škodljivih insektov, krepi rastline in spodbuja lastne obrambne mehanizme, pospešuje rast in razvoj korenin, spodbuja, poživlja in obnavlja rastlinsko presnovo. Vsebuje: ca.: 80-83% kalcija, 10-12% magnezija, sledne elemente: jod, selen, mangan, bor, molibden, kobalt, flor, baker, cink, nikelj in ostale, naravne vitamine, aminokisline in druge rastlinske sestavine. Vse v organsko vezani obliki.				
	Bentonit je glina, barij titanov silikat $BaTiSi_3O_9$, sestavljena iz 36.3% BaO, 20.2% $Ti0_2$, 43.5% $Si0_2$, specifične teže 3,6kg/l.				
11. škropljenje ŽAB proti škrlupu, pepelovki in sajavosti	v 10 – 12 dneh po 10. škropljenju, konec sredi julija, 12.07., čas prilagodimo količini padavin	Plodovi se razvijajo (debelijo)	j. škrlup, pepelovka,jabolčni zavijač, listne uši, sajavost	do 1,56 vol % ŽAB do 1,56dl na 10l vode **OPOZORILO!** **Temperatura ne višja od 16°C. (ožig).** **Škropiti proti večeru ali zgodaj zjutraj.**	**Opozorilo: Zadnjič škropimo 1 mesec pred obiranjem. Zato škropimo samo še jesenske in pozne sorte.**
4. čiščenje kolobarja okrog debel	Na dan za plod sredi julija, 03. ali 12.07.	Prekopljemo kolobar, ki je spet začel zeleneti. Lahko ga obdelamo s strojem s krtačo, s katerim zatremo vzklilo travo in plevele. Prekopavanje na dan za plod je kot rahlo gnojenje z žveplom.			

5. škropljenje 501 kremen iz roga	Na dan za plod, avgusta, 09. ali 17.08.	Plodovi se razvijajo (debelijo)	jablanov. škrlup, pepelovka, jabolčni zavijač	Preparat 501 kremen iz roga zjutraj do 8:00	
Kompostni preparati v rastlinskih ovojnicah					
Kombinacija rastlina- planet- drevo	Predvsem v Veliki Britaniji so kmetje krmili prežvekovalce z mesom in živali so zato zbolele. Kmalu se je bolezen, imenovana BSO – bolezen norih krav, pojavila tudi v Evropi. Zaradi bojazni, da se prenese na človeka, so v EU uporabo notranjih organov krav prepovedali. Za izdelovanje naših preparatov pa jih potrebujemo. Ga. Thun je začela leta 2003 s poizkusi. Vzela je kose vej, jih zarezala do kambija, les vzela iz vej in dobila tako vegetabilne ovojnice za izdelovanje kompostnih preparatov. Po mnogih poizkusih se je odločila za sledeče kombinacije: Rman - Venera – breza; Kamilica - Merkur – macesen; Hrastovo lubje - Mars – hrast; Regrat - Jupiter – javor.				
Obrezovanje vodenih poganjkov	Ob dnevih za plod (Luna pred Levom), v času padajočih luninih lokov, 03. in 04.07.	Obrezujemo vodene poganjke čisto pri veji, iz katere izraščajo. Če potrebujemo nov rodni les, odrežemo na čep dolžine 2 cm. Ravno tako pridobimo rodni les, če jih upogibamo navzven ter privezujemo celo navzdol. Izvajamo dela v času padajočih luninih lokov, na dan za cvet in /ali plod. Poganjke čistimo vsakič, ko se sprehodimo skozi sadovnjak. na ta način drevo ne troši energije za rast nepotrebnega lesa, ampak jo vlaga v tvorbo cvetnih nastavkov. Vejevje pridobivamo v gozdu, ne pa v sadovnjaku.			
12. škropljenje ŽAB proti škrlupu na plodovih in sajavosti	v 20 dneh po 11. škropljenju, konec julija, 30.07.,preventivno , čas prilagodimo količini padavin	Plodovi so oblikovani, začenja se jesensko debeljenje	j. škrlup na plodovih, sajavost	do 1,56 vol % ŽAB do 1,56dl na 10l vode **OPOZORILO!** **Temperatura ne višja od 16°C. (ožig).** **Škropiti proti večeru ali zgodaj zjutraj.**	**Opozorilo: Zadnjič škropimo 1 mesec pred obiranjem. Zato škropimo samo še pozne sorte.**
Poletno cepljenje sadnega drevja	Na dan za plod in /ali cvet, v času dvigajočih se luninih lokiov, 14. 16., 17., 21. do 13:00 ali 22.07. od 16:00 do	Odrežemo enoletne poganjke(ne vodne). Iz njih režemo očesa iz srednjega dela skupaj s pecljem in ¼ listne površine. Cepiče shranimo v kozarec z vodo lahko tudi za 3 tedne. Po metodi ploščičaste okulacije – angl. “čipbading” prenesemo oko iz cepiča na sejanec. Pri tej metodi ni potrebno, da se lubje loči od lesa. Ploščico zavežemo s cepilno gumico. Pecelj z delom lista nato odtrgamo, da ne troši vode po nepotrebnem. V treh tednih kambij zaraste spoj med deblom in ploščico. Ko			

	18:00	gumica razpade in je ploščica prirasla, potem se je oko prijelo. Če pa je ploščica črna in odpade, ponovimo cepljenje spomladi ali pa čez eno leto. Spomladi je potrebno del poganjka nad cepljenim mestom odrezati in zamazati s cepilno smolo. Predvsem cepljenje koščičarjev (češnje) se je izkazalo za bolj uspešno kot pa spomladansko. Ne glede na visoke temperature v času cepljenja.		
Postavljanje vab za škodljivi mrčes (ose, sršeni, vinske mušice, marmorirane smrdljivke)	Vabe, ki smo jih postavili že konec aprila, samo pregledujemo, čistimo in menjamo tekočino. Ose, sršeni, muhe in drug mrčes napadajo dozorevajoče plodove, monilija pa dokonča njihovo delo. Najboljša metoda je postavitev pasti za škodljivce. Sami si izdelamo pasti iz praznih plastenk. Plastenko prerežemo 10cm pod zamaškom. Okrog obrnjen odrezani del vstavimo v spodnji del steklenice. V steklenico natočimo 10 cm Tekočine, ki diši: sok, pivo, vino, lahko uporabimo med, marmelado, nagnito sadje, uporabimo tudi pijačo ki se je skisala, da je ne zavržemo. V tekočini se žuželka utopi. Takšne lovilce obesimo na različna mesta in tako preprečimo škodo na pridelkih.			Uvoz iz JV Azije marmorirana smrdljivka - hudičeva stenica ***(Halyomorpha halys)***
Marmorirana smrdljivka	Ličinke in odrasle stenice se prehranjujejo na brstih, listih, poganjkih in plodovih gostiteljskih rastlin. Z bodalom vbadajo v rastlinsko tkivo. Na mestu vboda pride do razbarvanja kožice in nekroz. Posledica hranjenja na plodovih so tudi nepravilnosti v razvoju in znakaženost plodov, udrte pege ter plutasto, grenko tkivo v mesu. Z izločanjem hlapljivih snovi neprijetnega vonja onesnažijo plodove.			
	V Evropi je v teku več raziskav biotičnega varstva z namenom preizkušanja učinkovitosti domorodnih naravnih sovražnikov marmorirane smrdljivke. Kot obetavna sta se pokazala jajčna parazitoida Ooencyrtus telenomicida [Hymenoptera] in Anastratus bifasciatus [Hymenoptera]. Samice se hranijo na jajčecih gostitelja, hkrati vanje odlagajo lastna jajčeca, kar povzroči smrt gostitelja. Morda se bodo pokazale kot dober zatiralec naše domače mravlje.			
Vinska mušica	Privablja jih vonj tekočin, v katerih poteka fermentacija. Ličinke se prehranjujejo s tekočinami in glivami v zelo zrelem ali gnijočem sadju, pa tudi z raslinskim sokom ali nektarjem močno dišečih cvetov.			
Sadna gniloba *(Monilinia fructigena)*				
6. škropljenje 501 kremen iz roga	Na dan za plod, konec avgusta, 20. ali 22.08. . (obakrat trigon toplote)	Plodovi se razvijajo (debelijo) jablanov škrlup, pepelovka,	Preparat 501 KIR zjutraj do 8:00, bentonit, algomin plus	Bentonit je glina, ki vsebuje mikroelemente. Doda se 1kg na 40 l/vode/ha
Obiranje zgodnjih sort	Na dan za plod in/ali dan za cvet, v času dvigajočih luninih lokov, idealno na dan za plod, 06.09. Za zgodnje sorte velja, da so primerne samo za svežo uporabo. Letos sem jih posušil v krhlje. Zaradi majhne vsebnosti sladkorjev tudi niso primerni za			

	predelavo v kis. Za izdelavo soka, ki je sicer plehkega okusa, uporabite aronijo. Sam sem zmlel jabolka in dodal samo tropine aronije (že prešane ostanke) za nekaj ur, nato pa stisnil in pasteriziral. Sok dobi barvo in okus soka aronije, samo poznavalci bodo ločili sok čiste aronije od tega mešanega soka				
7. škropljenje 501 kremen iz roga	Na dan za plod, 07.09., do 4 tedne pred obiranjem za jesenske sorte	Če v tem obdobju ni dežja, se to škropljenje lahko izpusti! Uporabimo pa ga v primeru ohladitve, da rastlinam prinesemo energijo sonca in svetlobe v oblačnih dneh,	Preparat 501 KIR zjutraj do 8:00, bentonit, algomin plus		Algomin so posušene alge, ki vsebujejo organski kalcij. Preprečuje grenko pegavost plodov.
Škropljenje 501 pred dozorevanjem plodov, za jesenske sorte	Preparat 501 kremen iz roga se škropi popoldne od 21 do 9 dni pred obiranjem. To škropljenje je impulz rastlini, da zaključi z dozorevanjem. Škropimo drevesa glede na sorto in čas dozorevanja. Preprečuje tudi gnitje plodov v skladišču. Kremen deluje na oblikovanje, gniloba pa je v prvi vrsti razpad oblike ploda.				Pospešuje tvorbo najboljših substanc, tudi povečanje sladkorjev in beljakovin v plodu.
8. škropljenje 501 kremen iz roga za boljšo obstojnost plodov	Na dan za plod, 20.09. od 9 dni do 4 tedne pred obiranjem za zimske sorte	Plodovi so oblikovani in se debelijo	Preparat 501 KIR, popoldne, za izboljšanje kvalitete substanc v plodu, povečanje sladkorjev v plodu in podaljšanje obstojnosti v skladišču.		
Preprečevanje skladiščne gnilobe	Nekajkrat (do 6x) pred obiranjem		Skladiščne gnilobe	Naravne kisle gline (Ulmasud B, Mykosin), Metrob Celje	
13. škropljenje ŽAB proti škrlupu na plodovih in sajavosti	v 10 dneh po 12. škropljenju, sredi avgusta, 08.08.,preventivno , čas prilagodimo količini padavin	Plodovi so oblikovani, začenja se jesensko debeljenje	j. škrlup na plodovih, sajavost	do 1,56 vol % ŽAB do 1,56dl na 10l vode **OPOZORILO! Temperatura ne višja od 16°C. (ožig). Škropiti proti večeru ali zgodaj zjutraj.**	**Opozorilo: Zadnjič škropimo 1 mesec pred obiranjem. Zato škropimo samo še pozne sorte.**
5. čiščenje kolobarja okrog debel	Na dan za plod, 16. ali 17.08.	Prekopljemo kolobar, ki je začel zeleneti. Lahko ga obdelamo s strojem z krtačo, s katerim zatremo travo in plevele. Prekopavanje na dan za plod je kot rahlo gnojenje z žveplom.			
Obiranje jesenskih sort	Na dan za plod in/ali dan za cvet, v času dvigajočih luninih lokov, idealno na dan za plod, 09. ali 10. 09. Plodovi so sočni, dlje obstojni. Za jesenske sorte to sicer velja samo delno. Najbolje jih je takoj pasterizirati v sok. Primerni so za izdelavo soka z čez noč namočenim zmrznjenim cvetjem črnega bezga. Sok dobi okus bezga in prekrije slabše okuse zgodnjih jabolk. So pa tudi odlični za sušenje v krhlje.				
9. škropljenje 501 kremen iz roga za boljšo obstojnost plodov	Na dan za plod, 03. 10., do 9 dni pred obiranjem za zimske sorte		Preparat 501 KIR, popoldne, za izboljšanje kvalitete substanc v plodu, povečanje sladkorjev v plodu in podaljšanje obstojnosti v skladišču.		
Namakanje sadja za kis ali žganje	Na dan za plod in/ali cvet, v	Na te dneve zmleto ter namočeno sadje bo preneslo najboljše lastnosti na kis ali žganje.			

	času dvigajočih luninih lokov 13., 14.09.	Lahko preizkusite: na dan za list, v času padajočih luninih lokov (9. oktober), namočeno sadje bo dalo najslabši izkoristek sladkorja pri pretvorbi v alkohol. V praksi velja sledeča povezava: 18mas% sladkorja v sadju se ob idealnih pogojih pretvori v 9 vol % alkohola v prevretem moštu, ta pa v 4,5% ocetne kisline v kisu. Sadje z malo sladkorja (ne tisto, ki je sladkega okusa) ne more dati ne alkohola ne dobrega kisa. Količino sladkorja preverite z refraktometrom.		
Obiranje poznih jesenskih sort	Na dan za plod, dvigajoči se lunini loki, 03. in 11.10. Sorte so primerne za shranjevanje in izdelavo pasteriziranih sokov. Iz tropin pa z alkoholnim vrenjem v pokritih posodah z vrelno veho in ponovnim stiskanjem čez 1 mesec dobite še odlično tekočino za kis. S tem izkoristek sadja iz 55 do 60% za sok povečate še za 21% za kis na skupaj 80%.			
Izdelava preparata po Mariji Thun (PMT)	Na dan za plod, 24.09., okrog Mihelovega (29.09.)	Preparat je namenjen spodbujanju in pospeševanju pretvorbe in življenja v tleh. Škropljenje s tem preparatom Izboljšuje strukturo tal, povečuje pridelke, krepi in dopolnjuje delovanje kompostnih preparatov. Preparat znižuje vpliv negativnih sevanj (radioaktivnosti). Za preparat PMT uporabimo 50 litrov kravjeka zdravih krav, ki so krmljene s senom (brez silaže in krmil), 100 g zdrobljenih jajčnih lupin, 500 g bazaltne mivke (dobi se v Obirju na Koroškem), po eno malo žličko preparata 502 rman, 503 kamilica, 504 kopriva, 505 hrastovo lubje, 506 regrat. Vse sestavine eno uro neprekinjeno mešamo v leseni posodi – dinamiziramo. Nato eno polovico stresemo v lesen sod, ki je zakopan v zemljo, na senčnatem in vlažnem mestu. Na štiri strani damo po ½ žličke kompostnih pripravkov, ki si v smeri urinega kazalca sledijo takole: 502, 506, 505 in 503, v sredino pa 504. Napolnimo še drugo polovico soda in spet dodamo po ½ žličke preparatov z razporeditvijo, ki si v smeri urinega kazalca sledijo takole: 505, 503, 502 in 506, 504 pa spet na sredino. Nato polijemo po vrhu s prelivom, smo ga pripravili tako, da 5 kapljic preparata 507 iz baldrijana kanemo v 1 l mlačne deževnice in mešamo 20 minut. Pokrijemo s pokrovom, da dež ne pronica vanj. V sodu se začno dogajati biološki procesi. Vsebina zavre, razvijajo se mikroorganizmi . Po 4 tednih vsebino prelopatamo in ponovno damo v sod še za 2 tedna .		
10. škropljenje 501 kremen iz roga za boljšo obstojnost plodov	Na dan za plod, 12.10., do 9 dni pred obiranjem za zimske sorte		Preparat 501 KIR popoldne za izboljšanje kvalitete substanc v plodu, povečanje sladkorjev v plodu in podaljšanje obstojnosti v skladišču.	
Obiranje zimskih sort	Na dan za plod, dvigajoči se lunini loki, 11. in 12. 10, od 10:00 do 18:00, 31.10. Plodovi so sočni, zdravi, dolgo obstojni. Ti plodovi so najprimernejši za vse predelave v pasteriziran sok, jabolčno in hruškovo vino, žganja in kise ali pa za sušenje.			
Preprečevanje skladiščne gnilobe	Sorti »topaz« in »pinova« sta občutljivi na skladiščno gnilobo. To preprečimo tako, da plodove pred skladiščenjem, v zaprtem zaboju namočimo za 3 minute v 50° toplo vodo. Temperatura nad 40°C uničuje glivice, ki povzročajo gnilobo.			
Jesenska slana	Zvečer pred napovedano slano poškropimo rastline (kivi, kaki, pozna jabolka- »Fuji«, maline, vrtnine) s preparatom iz baldrijana. Vzamemo pet kapljic preparata 507 iz baldrijana in mešamo 20 minut v 1 litru mlačne deževnice. Škropimo samo meglo po krošnji drevesa in na rastline (0,4l na 10m2). Ščiti rastline pred zmrzaljo do -4°C.			
Nabiranje vršičkov kopriv	Vršičke pekoče koprive nabiramo 09.10. dopoldne od 09:00 do 13:00, na dan za cvet. Posušimo. Drobno zmlete uporabljamo za čaje. Sam posušim 2 zvrhani samokolnici kopriv, ki jih potem vsak teden dodajamo v testo za kruh. Do pomladi jih že zmanjka in komaj čakamo novih. Kopriva kruhu ne da nobenega okusa, zato pa veliko energij in železa našemu telesu.			
11. škropljenje 501 KIR v krošnjo	Na dan za plod, po obiranju	Za boljše dozorevanje lesa in listja. Vsako škropljenje tega preparata prinese	Preparat 501 kremen iz roga	

zjutraj	sadja, 30. ali 31.10.	za 5 dni dodatne svetlobne energije.	zjutraj do 8:00	
1. jesensko škropljenje PMT po odpadlem listju pod krošnjo	Na dan za plod, ko odpade prva tretjina listja, 21. ali 22.10. dopoldne	20 min se meša 25 dag preparata PMT v 40 l mlačne deževnice, nato poškropi odpadlo listje. Listje se v 14 dneh spremeni v humus. Pripravku lahko dodamo čaj iz koprive. Dušik še pospešuje razkroj in hrani mikroorganizme.		Pospešujemo razkroj listja in tvorbo humusa, preprečujemo prezimovanje zimskih spor škrlupa
12. škropljenje 501 KIR v krošnjo **zjutraj**	Na dan za plod, čez 14 dni po 11. škropljenju, 08- ali 09.11.	Za boljše dozorevanje lesa in listja. Vsako škropljenje tega preparata prinese za 5 dni dodatne svetlobne in toplotne energije drevesu.	Preparat 501 kremen iz roga zjutraj do 8:00	
Stiskanje alkoholno prevretih jabolčnih tropin za kis	Na dan za plod in/ali cvet, 27. ali 30.11.	Kvasovke so končale z alkoholnim vrenjem, tropine stisnemo. Tekočino pustimo 1 teden, da se usedline usedejo, nato večkrat pretočimo in dobro prezračimo. Sam uporabljam kar zračno črpalko za akvarij, ki tekočino prezračuje skoraj 2 meseca. Vmes dodamo do 10% dobrega kisa, da se ocetne bakterije lahko razmnožujejo v novem okolju in iz alkohola izdelajo ocetno kislino.		Ostanek prešanja plitvo zakopljemo v zemljo. Iz pešk zrastejo nove sadike za drevesa. Damo jih lahko tudi na kompost.
Shranjevanje pešk za setev 24.12		Koščice in peške se ne smejo izsušiti. Najbolje so zaščitene kar v plodovih. Četudi ti zgnijejo, pustimo pokrite z listjem, da peške ohranijo vlago. Sejemo koščice avtohtonih sort jabolk in hrušk za vzgojo dreves za naše naslednje 3 rodove.		
2. jesensko škropljenje PMT po odpadlem listju pod krošnjo	Na dan za plod, ko odpade druga tretjina listja,07.11.	20 min se meša 40 dag preparata PMT v 40 l mlačne deževnice, nato poškropi odpadlo listje. Listje se v 14 dneh spremeni v humus. Pripravku lahko dodamo čaj iz koprive. Dušik še pospešuje razkroj in hrani mikroorganizme.		Pospešujemo razkroj listja in tvorbo humusa, preprečujemo prezimovanje zimskih spor škrlupa
Zimsko škropljenje z bakrom za koščičarje in ostala drevesa v primeru okužbe z ognjevko (Eewinia amylovora)		Ko je odpadla večina listja. Baker uniči spore gliv in bakterije, ki lahko skozi rane po odpadanju listja prodrejo v drevo.	Listna luknjičavost koščičarjev Clasterosporium carpophilum), breskova kodravost (Taphrina deformans), ognjevka	Poškropimo drevesa češenj, sliv, marelic in breskev z 0,4% koncentracijo Cuprablava Z (40 g/10l vode). Drevo dobro omočimo. Ostala drevesa samo, če je območje okuženo z bakterijo ognjevke.	ob dnevih, ko ne zmrzuje Opozorilo: baker se z leti nalaga v zemlji in povzroča oteženo sprejemanje železa v rastlino.
Jesensko sajenje sadnega drevja, ko so sadike odvrgle listje, med mirovanjem	Ob dnevih za plod, v času padajočih luninih lokih, 17., 18.11.	Korenine namočimo v pasto za sadno drevje, ki ji dodamo PMT. Po končanem sajenju poškropimo tla s čajem iz preslice za zaščito pred glivicami in plesnimi.		Ob dnevu, ko ne zmrzuje in ni snega
13. škropljenje 501 KIR v krošnjo popoldne	Čez 14 dni po 12. škropljenju, 18.11.	Za boljše dozorevanje lesa. Vsako škropljenje tega preparata prinese za 5 dni dodatne svetlobne in toplotne	Preparat 501 kremen iz roga popoldne	

		energije drevesu. Škropljenje popoldne pomeni impulz rastlini, da zaključi rast. Tako škropljene sadike so odpornejše proti zimski zmrzali.		
3. jesensko škropljenje PMT po odpadlem listju pod krošnjo	Ob dnevih za plod, ko odpade vse listje, 26., 27.11.	20 min se neprekinjeno meša 25 dag preparata PMT v 40 l mlačne deževnice, nato poškropi odpadlo listje. Listje se v 14 dneh spremeni v humus. Pripravku lahko dodamo čaj iz koprive. Dušik še pospešuje razkroj in hrani mikroorganizme.	Preparat PMT	Pospešujemo razkroj listja in tvorbo humusa, preprečujemo prezimovanje zimskih spor škrlupa
1. jesensko škropljenje paste za sadno drevje ali mazanje premaza za drevje za obnovo lubja	Ob dnevih za plod, ko odpade vse listje, 04.12.od 12:00,	Preparat za škropljenje zmešamo iz 1 kg paste za sadno drevje in 0,7 kg PMT v 100 l mlačne deževnice in mešamo 20 minut. Precedimo in nato poškropimo v krošnjo dreves. Preparat je za olesenele rastline najodličnejše gnojilo in obnavlja kambij drevesa. Ko listje odpade, se vse energije drevesa koncentrirajo v deblo in popke. Pasta za sadno drevje je izdelana iz 10 kg kravjeka, 10 kg ilovice, 2,5 kg bazaltne moke, 2,5 kg lesnega pepela, 1 l sirotke, vse mešamo 1 uro. Taka zmes stoji lahko nekaj tednov v pokriti leseni posodi. Pasto se nanaša s čopičem na deblo in veje. Če dodamo še 5 % krvi, služi kot zaščita pred divjadjo. Ukrep pomaga v preventivi proti ognjevki.		Ob dnevih, ko ne zmrzuje in ni snega
Raztros komposta	novembra	Po sadovnjaku raztrosimo kompost, ki je s pomočjo BID preparatov (506 iz regrata, 503 iz kamilic, 502 iz rmana, 505 iz hrastovega lubja, 504 iz koprive in 507 iz baldrijana) zorel od prejšnjega leta. Količina komposta je količina gnoja in nastilja ene krave v enem letu /ha oziroma 10t/ha ali 1kg/m2/leto. Kompost potresemo v kolobarju pod zunanjim robom krošnje oziroma v obdelani vrsti v intenzivnem sadovnjaku. Kompost vdelamo v zemljo v kolobarju ob dnevih za plod.		
Biooglje	Ob izdelavi komposta	Oglje (ogljik) ima v zemlji funkcijo shranjevanja dušika (živih mikroorganizmov) v svoji porozni strukturi. Kocka oglja 1cm3 ima znotraj do 4000m2 površine. Poleg tega je odlično sredstvo za shranjevanje vode. Dodajamo ga do 2kg/m2 površine. V zemlji ostane tisočletja. Oglje najprej za eno leto dodamo v kompostni kup, da ga mikroorganizmi oživijo. S tem postopkom sami naredimo črno zemljo, "terro preto". Biooglje lahko še hitreje aktiviramo. Pripravimo si mešanico zrelega komposta in vode, koprivine in gabezove gnojevke, vanjo pa zmešamo suho oglje. Oglje ima zelo veliko vpojno moč in vodo s hranili in mikroorganizmi vsrka v sebe. tako pripravljeno oglje takoj uporabimo za posipanje po zemlji ali pa za sajenje česna. Postopek je bil prikazan v oddaji Na vrtu in si jo lahko ogledate v arhivu oddaj. V Borovnici smo v letu 2015 uporabili in aktivirali 2 kamiona oglja in imamo z izboljševanjem težke, ilovnate zemlje na ta način kar precej dobrih izkušenj.		
Preganjanje in zatiranje voluharja	Ko je Sonce pred Škorpijonom (20.11. do	Poskusimo s homeopatskim preparatom D8 izdelanim iz kože voluharja. Po pripovedovanjih je to učinkovit način zavračanja voluharja, po drugih informacijah pa da ne deluje. Osebnih izkušenj še nimam. Vsekakor je najboljši mrtev voluhar. Ko ga ulovimo, ga ne vržemo mačku, ampak		

	20.12.) in Luna pred Bikom(06.12. od 10:00, 07. in 08.12.	ga zakopljemo nazaj v rov. Tam razpade, živi voluharji pa se takemu pokopališču sorodnikov še veliko časa izogibajo.	
1. zimsko škropljenje PMT pod krošnjo	Ob dnevih za plod, 04.12. od 12:00	25 dag preparata PMT se 20 minut meša v 40 l mlačne deževnice (cca 35°C),, nato poškropimo površino pod drevesi. Preparat je uporaben 3 dni.	Ob dnevih, ko ne zmrzuje in ni snega
2. jesensko škropljenje paste za sadno drevje ali mazanje premaza za drevje za obnovo lubja	ob dnevu za plod, 15.12.	Nanašanje ali škropljenje v tem času pomaga k prehrani kambija in spodbuja obnavljanje in pomlajevanje lubja (rast kambija v debelino - prirastek).	Ob dnevih, ko ne zmrzuje in ni snega
Sajenje drevja	Ob dnevih za plod, v času padajočih luninih lokov, 13.12. od 11:00, 14., 15.12., 22.12. do 14:00 in 23.12.	Korenine namočimo v pasto za sadno drevje, ki ji dodamo PMT. Zemlji dodajamo zrel kompost in biooglje. Vsekakor je boljši jesenski termin sajenja, da se zemlja dobro uleže ob koreninah.	Če ne zmrzuje in ni snega
Sajenje orehov za cepljenje znotraj	Ob dnevih za plod, v času padajočih luninih lokov 04. 12.	Enoletne sadike orehov posadimo v cvetlični lonec in jih prenesemo na toplo konec meseca decembra.	
1. zimsko škropljenje 500 gnoja iz roga pod krošnjo, Sonce v znamenju Strelca (20.12. do 17.01.)	Ob dnevih za plod, 14., 15. ali 23.12. do 14:00	Preparat 500 GIR , v popoldanskem času v količini 6 do 12 dag gnoja na 40 l mlačne deževnice (cca 35°C), mešati 1 uro v leseni posodi, poškropiti na 1 ha površine , v času do 3 ure po mešanju.	Ob dnevih, ko ne zmrzuje in ni snega, v popoldanskem času, v času vdiha zemlje
3. jesensko škropljenje paste za sadno drevje ali mazanje premaza za drevje za obnovo lubja	ob dnevu za plod, 23.12. do 14:00	Nanašanje ali škropljenje v tem času pomaga k prehrani kambija in spodbuja obnavljanje in pomlajevanje lubja (rast kambija v debelino - prirastek). Nanašanje v spomladanskem terminu pa pospešuje rast sadnega drevja.	Ob dnevih, ko ne zmrzuje in ni snega
Obrezovanje sadnega drevja, vinske trte	Ob dnevih za plod in/ali cvet, v času padajočih luninih lokov, 10. in 11:12., 13.12. od 11:00, 14. in 15.12, 17.12. od 11.00 20.12., 22.12. do 14:00, 23. 12.	Ker so najugodnejši dnevi zelo skopo odmerjeni, potem morajo večji sadjarji začeti rezati že v decembru. Tudi narava sama zaradi sprememb začne z vegetacijo bolj zgodaj. Zato navajam še primerne dneve v decembru.	Ob dnevih, ko ne zmrzuje in ni snega
Sejanje semena	Čas posebnih	Posejemo semena izbranih sort direktno na gredico. Če je zemlja zmrznjena pa v zabojčke ali kontejnerje za kasnejše presajanje na prosto. Sadike vzgajamo do	

sadnih rastlin	noči, ne oziramo se na označena polja v koledarju ampak sejemo 24.12., ko deluje toplota iz ozvezdja Ovna, položaj Lune ni pomemben.	rodnosti. Breskve in marelice rodijo že v 3 letu, jablane in hruške v 4 do 5 ali pa še kasneje. Na ta način si sami vzgojimo svojo lastno sorto. Če so se pokazale dobre lastnosti novega drevesa (okus, velikost,vonj, odpornost…), ga lahko s cepljenjem razmnožujemo naprej. Dobili smo svojo sorto. Če pa niso primerne, lahko še vedno les služi za kurjavo ali pa ga precepimo. Setev v trenutku, ko deluje kozmični vpliv toplote ali pa ko imamo trigon toplote, rastline to kvaliteto lahko zelo močno sprejmejo v sebe in jo tudi preko semena dedujejo naprej. Zato je taka setev rastlin načrtovanje bodočnosti.

Delovni program za sadjarje, ki bi želeli pridelovati sadje po BID metodi je sestavljen na podlagi:

- predavanj ge. Mete Vrhunc v jeseni 2008 in 2009 v Borovnici o biodinamiki ,
- strokovne literature v ZALOŽBI AJDA, www.ajda-vrzdenec.si,
- PREPARATI, Meta Vrhunc, Vrzdenec, 2002, objave v raznih publikacijah in internet
- C. Casera, Biološko dinamično sadjarstvo, predavanje 28. In 29.11.2009 v OŠ Borovnica, www.ajda-vrzdenec.si
  (Zvočne posnetke predavanja in besedilo s fotografijami je možno dobiti pri avtorju koledarja) in leta 2012 na Fakulteti za kmetijstvo in biosistemske vede v Mariboru ter leta 2018 v Senovem.
- Setvenega priročnika ge. Marije Thun in Matthiasa K. Thun-a za leto 2022, Založba AJDA, november 2021
- poročilo o strokovni ekskurziji Sadjarskega društva Borovnica v Biodinamično sadjarsko zadrugo (z blagovno znamko jabolk DEMETER) OSIRIS v Bolzanu 28.09.2008, Slavko Turšič, www.ajda-vrzdenec.si
- permakulturnega izobraževanja za permakulturnega načrtovalca v letu 2013 v Trstu

Predavanja po dogovoru lahko izvedem tudi za člane društev Ajda.

Delovni program je sestavljen za uporabo v Sadjarskem društvu Borovnica. Želimo se tudi sami prepričati v lastnih sadovnjakih, kar smo videli na ekskurziji, da je mogoče pridelovati sadje tudi z "alternativnimi" metodami, ki pri nas niso znane in od "stroke" priznane, ne promovirane in ne poučevane na šolah in fakultetah. Se pa tudi po zaslugi tega koledarja čedalje bolj širijo. Poleg principov biodinamike v koledar vključujem tudi premakulturne principe.
Vesel bom, če boste delovni program preizkusili v praksi in nanj tudi podali pripombe in svoja opažanja. Tako si bomo na najboljši (in najcenejši) način sami pomagali do najboljše hrane, ki nam jo nudi narava.

V okviru projekta EKOMALE, sofinanciranem v sklopu EU, sem v začetku leta 2022 registriral dopolnilno dejavnost na kmetiji za predelavo sadja v marmelade in sokove, sušenje sadja in zdravilnih zelišč. V letu 2021 sem pridelal in posušil sveto baziliko ter poprovo meto in citronko. Se priporočam!

VELIKO USPEHA PRI VAŠEM DELU !

SLAVKO TURŠIČ, DRAŽICA 12, BOROVNICA, mobi 041 320 186, e-mail tursic.dra@gmail.com